II

(Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

PÄÄTÖKSET

KOMISSION PÄÄTÖS (EU) 2016/2395,

annettu 5 päivänä elokuuta 2016,

Espanjan kuningaskunnan ilmoittamasta valtiontuesta SA.32619 (2012/C (ex 2011/N)) tiettyjen taajuusylijäämän vapauttamisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi

(tiedoksiannettu numerolla C(2016) 4886)

(Ainoastaan espanjankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen määräysten ([1]) mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ja ottaa huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

(1) Espanjan viranomaiset ilmoittivat komissiolle 5 päivänä heinäkuuta 2011 kahdesta valtiontukitoimenpiteestä. Toimenpide I koski tukia, joita maksettiin taloyhtiöiden asukkaille silloin, kun heidän olemassa olevaa maanpäällisten digitaalilähetysten infrastruktuuriaan piti päivittää tai heidän oli siirryttävä toiseen valitsemaansa jakelutiehen sen varmistamiseksi, että toistaiseksi 790–862 MHz:n taajuusalueella, jäljempänä '800 MHz:n taajuusalue', lähetettävien vapaasti vastaanotettavien televisiokanavien lähetysten ([2]) vastaanotto jatkuu. Toimenpiteellä II säädettiin korvauksista, joita maksettiin julkisille ja yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille silloin, kun niille aiheutui lisäkustannuksia velvollisuudesta lähettää ohjelmaa samanaikaisesti kahdella taajuusalueella, jäljempänä 'rinnakkaislähetykset', taajuusylijäämän vapauttamisprosessin ([3]) aikana.

(2) Käytyään Espanjan viranomaisten kanssa kirjeenvaihtoa ilmoitetuista toimenpiteistä komissio hyväksyi 25 päivänä huhtikuuta 2012 päätöksen ([4]) olla vastustamatta toimenpidettä I ja aloittaa toimenpiteen II osalta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen. jäljempänä 'SEUT-sopimus', 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun muodollisen tutkintamenettelyn, joka koskee sekä julkisia että yksityisiä lähetystoiminnan harjoittajia. Komission päätös menettelyn aloittamisesta, jäljempänä 'menettelyn aloittamista koskeva päätös', on julkaistu 19 päivänä heinäkuuta 2012 ([5])*Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Komissio on kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa toimenpiteestä.

([1]) Komission päätös 2012/C-213/03, annettu 25 päivänä huhtikuuta 2012 (EUVL C 213, 19.7.2012, s. 41).
([2]) Vapaasti vastaanotettavilla lähetyksillä tarkoitetaan televisio- ja radiolähetyspalveluita, jotka lähetetään salaamattomassa muodossa, jolloin signaalia voi vastaanottaa ja sisältöä katsella tai kuunnella kuka tahansa asianmukaisella vastaanottimella ilman tilausta ja maksamatta muuta jatkuvaa tai kertaluonteista maksua (esim. kertamaksutelevisio). Tällaiset lähetykset lähetetään perinteisesti maanpäällisten radiosignaalien kautta ja vastaanotetaan antennin välityksellä.
([3]) Vastaa 800 MHz:n taajuutta.
([4]) C(2012) 2533 final.
([5]) Ks. alaviite 1.

(3) Espanjan viranomaiset toimittivat huomautuksensa aloituspäätöksestä 29 päivänä kesäkuuta 2012, 12 päivänä joulukuuta 2012 ja 6 päivänä kesäkuuta 2013 päivätyillä kirjeillä. Espanjan viranomaisten kanssa järjestettiin myös kaksi etäneuvottelua, joista ensimmäinen pidettiin 24 päivänä kesäkuuta 2013 ja toinen 3 päivänä kesäkuuta 2014. Lisäksi järjestettiin kolme tapaamista, joista ensimmäinen oli kesäkuussa 2014, toinen joulukuussa 2014 ja kolmas maaliskuussa 2015.

(4) Komissio sai huomautuksia myös Abertis Telecomilta ([6]), jäljempänä 'Abertis', 7 päivänä elokuuta 2012 päivätyllä kirjeellä, Sociedad Gestora de Televisión NET TV:ltä, jäljempänä 'NET TV', 14 päivänä elokuuta 2012 päivätyllä kirjeellä, Broadcast Networks Europelta, jäljempänä 'BNE', 17 päivänä elokuuta 2012 päivätyllä kirjeellä, European Broadcasting Unionilta, jäljempänä 'EBU', 20 päivänä elokuuta 2012 ja 21 päivänä kesäkuuta 2013 päivätyillä kirjeillä sekä SES Astralta, jäljempänä 'Astra', 19 päivänä elokuuta 2012 ja 30 päivänä lokakuuta 2012 päivätyillä kirjeillä. Tutkinnan aikana järjestettiin useita etäneuvotteluja ja tapaamisia komission ja EBUn välillä (kesä- ja joulukuussa 2013 sekä kesä- ja joulukuussa 2014), ja komission ja Astran välillä (kesä-, heinä- ja joulukuussa 2013 sekä huhti- ja marraskuussa 2014). Espanjan viranomaiset kommentoivat Astran huomautuksia 12 päivänä joulukuuta 2012.

(5) Espanjan viranomaiset peruivat 3 päivänä syyskuuta 2014 rinnakkaislähetyksistä aiheutuneiden kustannusten korvaamista koskevan ilmoituksensa julkisten lähetystoiminnan harjoittajien osalta (mutta ei yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien osalta). Viranomaiset ovat ilmoittaneet komissiolle, että suorien tukien myöntämisestä julkisille lähetystoiminnan harjoittajille annetulla asetuksella 677/2014 pyritään kattamaan kyseinen korvaus yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun käsitteen perusteella. Asetus julkaistiin Espanjan valtion virallisessa lehdessä ([7]) 6 päivänä elokuuta 2014 ([8]).

(6) Espanjan viranomaiset eivät ole toimittaneet lisämuutoksia toimenpidettä II koskevaan ilmoitukseen.

(7) Koska Espanjan viranomaiset peruivat syyskuussa 2014 toimenpiteen II julkisia lähetystoiminnan harjoittajia koskevilta osin, toimenpiteen II muodollinen tutkintamenettely on niiltä osin aiheeton. Komissio on siksi päättänyt lopettaa toimenpiteen II muodollisen tutkintamenettelyn kyseisiltä osin. Päätös koskee yksinomaan ilmoitusta yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille rinnakkaislähetyksistä aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta, jäljempänä 'toimenpide'.

2. **TOIMENPITEEN KUVAUS**

2.1 **Tausta**

(8) Taajuusylijäämän täysimääräinen hyödyntäminen langattoman laajakaistan avulla kattavuuden varmistamiseksi kaikilla alueilla, myös syrjäseuduilla ja maaseudulla, on Euroopan digitaalistrategian ([9]) keskeinen tavoite ja siten myös osa Eurooppa 2020 –strategiaa ([10]). Matkapuhelinoperaattorit tarvitsevat niukasti saatavilla olevia radiotaajuuksia langattomien laajakaistaverkkojen rakentamiseen ja signaalin välittämiseen. Jos nämä taajuudet ovat jäsenvaltioissa maanpäällisten televisioverkkojen käytössä, maanpäällisen lähetystoiminnan harjoittajat on siirrettävä toiseen siirtoalustaan (laajakaistaan, kaapeliin tai satelliittiin) tai tähän tarkoitukseen sopivalle toiselle (käyttämättömälle) taajuudelle käytettävissä olevalla taajuusalueella. Vuonna 2009 komissio kehotti jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikki maanpäällisen televisiolähetystoiminnan palvelut lakkaisivat käyttämästä analogista lähetystekniikkaa, ja tukemaan sääntelytoimia, joiden tavoitteena on saada 800 MHz:n taajuusalue sähköisten viestintäpalvelujen käyttöön. Tätä prosessia kutsutaan taajuusylijäämän vapauttamiseksi ([11]), ja se koskee yksinomaan maanpäällisiä televisiolähetyspalveluja.

(9) Taajuusylijäämän vapauttamisesta aiheutuu maanpäällisen lähetystoiminnan harjoittajille siirtymäkustannuksia, jotka koskevat muun muassa signaalin lähettämistä samanaikaisesti vanhalla ja uudella taajuudella ([12]).

([6]) Abertis Telecom SA, nyk. Cellnex Telecom, SA.

([7]) *Boletín Oficial del Estado*.

([8]) *Real Decreto 677/2014, de 1 de agosto, por el que se regula la concesión directa de subvenciones a prestadores del servicio público de comunicación audiovisual televisiva de ámbito estatal e autonómico, destinadas a compensar los costes derivados de la emisión simultánea y transitoria de sus canales de televisión durante el proceso de liberación de la banda de frecuencias 790–862 MHz*.

([9]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle. KOM(2010) 245 lopullinen/2.

([10]) Eurooppa 2020 – Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia. KOM(2010) 2020.

([11]) Komission suositus 2009/848/EY, annettu 28 päivänä lokakuuta 2009, taajuusylijäämän vapautumisen helpottaminen Euroopan unionissa (EUVL L 308, 24.11.2009, s. 24). Prosessin täytäntöönpanoon liittyvät käytännön menettelytavat on jätetty jäsenvaltioiden tehtäväksi. Komission tehtävänä on varmistaa, että prosessi sujuu moitteettomasti ja noudattaen unionin valtiontukilainsäädäntöä, erityisesti teknologiariippumattomuuden periaatetta.

([12]) Useissa jäsenvaltioissa on myönnetty valtiontukea digitaaliseen lähetystekniikkaan siirtymisen (ns. digitalisoinnin) yhteydessä. Tukea on myönnetty etenkin sosiaalisesti vähäosaisille talouksille uusien digisovittimien hankintaan. Jos teknologiariippumattomuuden, tarpeellisuuden ja suhteellisuuden periaatteita olisi noudatettu, kyseiset toimenpiteet olisi voitu hyväksyä.

2.2 **Taajuusylijäämän vapauttamista koskeva eurooppalainen politiikka**

(10) Radio- ja televisiolähetystoiminnan alalla on viime vuosina koettu merkittäviä muutoksia digitaalitekniikan käyttöönoton myötä. Digitaalisessa televisiolähetystoiminnassa niukka taajuusalue voidaan hyödyntää analogisia televisiolähetyksiä tehokkaammin ja siten mahdollistaa useampien televisiokanavien toiminta. Vuonna 2003 antamassaan tiedonannossa siirtymisestä analogisista digitaalisiin radio- ja televisiolähetyksiin ([13]) komissio tähdensi digitaalisiin televisiolähetyksiin siirtymisen hyötyjä ja käynnisti keskustelun muun muassa vapautettavien taajuuksien määrästä ja taajuuksien käytöstä tulevaisuudessa.

(11) Analogisista lähetyksistä digitaaliseen lähetystekniikkaan siirryttäessä vapautettiin osa radiotaajuuksista, joita siihen asti oli käytetty televisiolähetyksissä. Tämän mahdollisti digitaalitekniikan tehokkuus analogisiin lähetyksiin verrattuna. Tehostamisen myötä vapautettuja taajuuksia on kutsuttu ”taajuusylijäämäksi”.

(12) Kansainvälisissä sopimuksissa, joita tehtiin esimerkiksi kansainvälisen televiestintäliiton (ITU) alueellisessa radioviestintäkonferenssissa (RRC-06) kesäkuussa 2006 ja ITU:n maailman radioviestintäkonferenssissa (WRC-07) marraskuussa 2007, sovittiin, että 800 MHz:n taajuusalue varataan jaetuin ensisijaisin oikeuksin televisiolähetysten ja kiinteän verkon palvelujen ohella mobiilipalveluille ([14]). Koska näitä taajuuksia kuitenkin jaettiin aiemmin televisiolähetyspalveluille analogisesta digitaaliseen tekniikkaan siirtymisen suunnittelun alkuvaiheessa, osa jäsenvaltioista, kuten Espanja, ei tarkastellut mahdollisuutta ottaa vapautuneita 800 MHz:n taajuuksia uudelleen muiden palvelujen kuin maanpäällisen lähetystoiminnan käyttöön.

(13) Komissio tarkasteli vuoden 2007 loppupuolella radiotaajuusalueiden maailmanlaajuisesti kasvaneen tarpeen ja tehokkaampien tekniikoiden perusteella mahdollisuuksia ja valtavaa potentiaalia, joita taajuusylijäämä voisi tarjota sekä kaupalle että innovoinnille ja kasvulle, jos se valjastettaisiin kehittyneempien sähköisen viestinnän verkkojen ja palvelujen käyttöön. Komissio totesi, että taajuusylijäämän täysimääräinen hyödyntäminen edellyttäisi jäsenvaltioilta kyseisen taajuusalueen samanaikaista jakamista sähköisten viestintäpalvelujen käyttöön mahdollisimman pian ([15]).

(14) Vuonna 2009 antamassaan tiedonannossa ”Taajuusylijäämä yhteiskunnallisiksi hyödyiksi ja talouskasvuksi” ([16]) komissio suositteli, että jäsenvaltiot lakkaavat käyttämästä 800 MHz:n osakaistaa suurtehoisiin televisiolähetyksiin ja panevat täysimääräisesti täytäntöön teknistä yhdenmukaistamista koskevan EU:n päätöksen EU:n tasolla sovittavaan päivämäärään mennessä.

(15) Monivuotisen radiotaajuuspoliittisen ohjelman perustamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 243/2012/EU ([17]) edellytettiin, että kaikki jäsenvaltiot antavat 800 MHz:n taajuusalueen sähköisen viestinnän käyttöön 1 päivään tammikuuta 2013 mennessä ([18]). Päätöksellä annettiin komissiolle valtuudet myöntää yksittäisiä poikkeuksia 31 päivään joulukuuta 2015 saakka, jos poikkeukselliset kansalliset tai paikalliset olosuhteet tai taajuuksien rajatylittävät koordinointiongelmat niitä edellyttävät ([19]).

([13]) Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle siirtymisestä analogisista digitaalisiin radio- ja televisiolähetyksiin. KOM(2003) 541 lopullinen.

([14]) Taajuusalueiden varaaminen jaetuin ensisijaisin oikeuksin televisiolähetysten ja kiinteän verkon palvelujen ohella mobiilipalveluille oli määrä aloittaa vuonna 2015 tai jopa aikaisemmin, mikäli tekninen koordinointi voitaisiin toteuttaa tarvittaessa muiden valtioiden kanssa.

([15]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle – Eurooppalaisen taajuusylijäämän täysimääräinen hyödyntäminen: Yhteinen lähestymistapa digitalisoinnin yhteydessä vapautuvien lähetystaajuuksien käyttöön. KOM(2007) 700 lopullinen.

([16]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle – Taajuusylijäämä yhteiskunnallisiksi hyödyiksi ja talouskasvuksi. KOM(2009) 586 lopullinen.

([17]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 243/2012/EU, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2012, monivuotisen radiotaajuuspoliittisen ohjelman perustamisesta (EUVL L 81, 21.3.2012, s. 7).

([18]) Toukokuun 6 päivänä 2010 annetussa komission päätöksessä 2010/267/EU yhdenmukaistettiin taajuusalueen 790-862 MHz käytön tekniset ehdot sellaisia maanpäällisiä järjestelmiä varten, jotka pystyvät tarjoamaan sähköisiä viestintäpalveluja Euroopan unionissa (EUVL L 117, 11.5.2010, s. 95).

([19]) Yksittäisten poikkeusten myöntämisestä säädetään päätöksen 6 artiklan 4 kohdassa. Ilmoittaessaan toimenpiteistään Espanja tukeutui tähän poikkeukseen ja väitti, että siihen sovellettaisiin yksittäisiä poikkeuksia taajuusalueiden vapauttamisessa esiintyneiden ongelmien takia. Näitä ongelmia olivat etenkin yli 1 300 suunniteltua televisiokanavaa (kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla), maan vaikea pinnanmuodostus, joka tuo haasteita taajuusalueiden suunnitteluun, kansainvälisen koordinoinnin tarve eurooppalaisten ja pohjoisafrikkalaisten naapurimaiden kanssa jne. Talous-, energia- ja matkailuasioista vastaavan ministerin 13 päivänä maaliskuuta 2012 antamassa lausunnossa Espanja harkitsi vapauttavansa taajuusylijäämän vuotta aiemmin kuin mitä ilmoituksessa mainittiin eli vuoden 2013 loppuun mennessä. Todellisuudessa taajuusylijäämä vapautettiin Espanjassa vasta 31 päivänä maaliskuuta 2015.

2.3 **Taajuusylijäämän kehittyminen Espanjassa**

(16) Siirtyminen maanpäälliseen digitaaliseen lähetysverkkoon saatiin päätökseen Espanjassa 3 päivänä huhtikuuta 2010, jolloin analogiset lähetykset lopetettiin. On huomattava, että analogisista lähetyksistä maanpäällisiin digitaalisiin lähetyksiin siirtymisen oikeudellinen perusta – maanpäällistä digitaalista lähetysverkkoa koskeva kansallinen tekninen suunnitelma ([20]) – on laadittu jo vuonna 2005, jolloin suunnitelmissa ei ollut käyttää (ITU:n maanpäällisiin televisiolähetyksiin varaamia) taajuuksia muihin tarkoituksiin. Tällä oli kaksi seurausta:

— Koko taajuusalue, joka vapautui analogisista digitaalisiin radio- ja televisiolähetyksiin siirryttäessä, varattiin vuonna 2005 yksinomaan maanpäällisten televisiolähetyspalvelujen käyttöön kanavatarjonnan lisäämiseksi.

— Samana vuonna Espanjan hallitus päätti käyttää taajuusaluetta maanpäällisen digitaalisen lähetysverkon ensimmäisten lähettimien käyttöönotossa helpottaakseen uuden maanpäällisen digitaalitekniikan käyttöönottoa. Tässä vaiheessa ei edellytetty taajuuksien vapauttamista ennalta.

(17) Kansallisessa teknisessä suunnitelmassa ja sen jälkeisissä sääntelytoimissa Espanja jaettiin kolmeen alueeseen:

a) Alue I kattaa 96 prosenttia Espanjan väestöstä, ja siirtymisen kustannuksista vastasivat lähetystoiminnan harjoittajat. Tällä alueella siirtyminen oli pakollista lähetystoiminnan harjoittajien toimilupiin sisältyvän laajan kattavuutta koskevan velvoitteen vuoksi. Valtiontukea ei myönnetty kustannusten kattamiseksi. Lähetystoiminnan harjoittajien ja/tai verkko-operaattoreiden oli investoitava verkon digitalisointiin.

b) Alue II kattaa noin 2,5 prosenttia Espanjan väestöstä syrjäisillä ja vähemmän kaupungistuneilla alueilla, joilla lähetystoiminnan harjoittajilla ei ole kaupallista mielenkiintoa tarjota parannettua palvelua. Koska lähetystoiminnan harjoittajat eivät halunneet osallistua taloudellisesti signaalin lähettämiseen tarvittavien lähetyskeskusten parannuksiin, valtio rahoitti kattavuuden laajentamista ([21]).

c) Alue III kattaa loput Espanjan väestöstä ja edustaa aluetta, jolla televisiopalvelua ei ole mahdollista tarjota maanpäällisen verkon kautta pinnanmuodostuksen vuoksi, joten se tarjotaan satelliitin kautta.

(18) Myös katsojille aiheutui kustannuksia digitaalitekniikkaan siirtymisestä. Alueilla I ja II yksittäisten kotitalouksien oli ostettava digisovitin mukauttaakseen televisiolaitteensa maanpäällisiin digitaalisiin lähetyksiin. Lisäksi taloyhtiöiden asukkaat joutuivat maksamaan televisiolähetysten yhteisen vastaanottoinfrastruktuurin mukauttamisesta digitaaliselle signaalille soveltuvaksi. Alueen III asukkaiden oli puolestaan hankittava satelliittivastaanottolaitteet, jotka alueelliset tai paikalliset viranomaiset rahoittivat joissakin tapauksissa kokonaan tai osittain ([22]).

(19) Marraskuussa 2007, yli kaksi vuotta kansallisen teknisen suunnitelman hyväksymisen jälkeen, ITU päätti jakaa 800 MHz:n taajuusalueen sähköisten viestintäpalveluiden käyttöön jaetuin ensisijaisin oikeuksin. Kyseisestä ajankohdasta lähtien maanpäällisen digitaalisen lähetysverkon kattavuus 800 MHz:n taajuusalueella nousi 80–90 prosenttiin Espanjan väestöstä.

(20) Toukokuussa 2009 Espanja päätti määrätä 800 MHz:n taajuusalueen sähköisen viestinnän käyttöön. Ilmoituksen oikeusperusta on laki kestävästä taloudesta ([23]). Laissa säädetään, että 800 MHz:n taajuusaluetta käytetään pääasiassa edistyneiden sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamiseen EU:n tasolla sovittujen yhdenmukaistettujen käyttötarkoitusten mukaisesti ([24]). Kestävästä taloudesta annetun lain 51 §:ssä vahvistetaan sekä julkisen palvelun yleisradiotoiminnan harjoittajille että yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille oikeus rahalliseen korvaukseen kustannuksista, jotka aiheutuvat 800 MHz:n taajuusalueen vapauttamiseksi tarvittavien taajuuksien käytön uudelleenjaosta ja etenkin rinnakkaislähetyksistä ([25]). Tämä kansallisen lainsäädännön säännös on siis toimenpiteen oikeudellinen perusta.

([20]) Real Decreto 944/2005, de 29 de julio, por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre.

([21]) Toimenpiteitä, joita Espanjan viranomaiset toteuttivat alueella II maanpäällisen digitaalisen lähetysverkon kattavuuden laajentamiseksi, arvioitiin kahdessa komission päätöksessä. Ne ovat Komission päätös, annettu 19 päivänä kesäkuuta 2013, valtiontuesta SA.28599, jota Espanjan kuningaskunta on myöntänyt maanpäällisen verkon digitaalitelevisiolle syrjäisillä ja vähemmän kaupungistuneilla alueilla (Castilla-La Manchan ulkopuolella), ja komission päätös, annettu 1 päivänä lokakuuta 2014, valtiontuesta SA.27408, jota Castilla-La Manchan viranomaiset ovat myöntäneet maanpäällisen verkon digitaalitelevisiolle Castilla-La Manchan syrjäisillä ja vähemmän kaupungistuneilla alueilla.

([22]) Ks. esim. komission päätös, annettu 8 päivänä helmikuuta 2012, asiassa "Captación de television digital en Cantabria".

([23]) Ley 2/2011, de 4 de marzo, de Economía Sostenible.

([24]) Ks. alaviitteet 17 ja 18.

([25]) Kestävästä taloudesta annetun lain 51 §:ssä säädetään seuraavaa: "*Valtio vastaa kustannuksista, joita aiheutuu taajuusalueiden käytön jakamisesta uudelleen taajuusalueen 790–862 MHz vapauttamiseksi …*".

(21) Koska 800 MHz:n taajuusalue oli maanpäällisen digitaalisen lähetystoiminnan harjoittajien käytössä, kun sitä mukautettiin sähköisiä viestintäpalveluja ([26]) varten, lähetystoiminnan harjoittajat oli siirrettävä tuona ajankohtana käytössä olleilta kanavilta muille kanaville 694–790 MHz:n taajuusalueella, jäljempänä '700 MHz:n' taajuusalue. Prosessi kuvataan asetuksessa 365/2010 ([27]), jossa säädetään maanpäällisten digitaalisten lähetysten multiplekseistä analogisten lähetysten loputtua.

(22) Asetukseen 365/2010 sisältyy säännös viidestä multipleksistä ([28]), joilla korvataan 800 MHz:n taajuusalueella käytetyt multipleksit. Siirrossa ilmeni seuraavia vaikeuksia:

— Oli vahvistettava siirtymä-aika, jona digitaalinen televisiosignaali oli lähetettävä samanaikaisesti 800 MHz:n ja 700 MHz:n taajuusalueilla, sillä siirtyminen välittömästi uusiin multiplekseihin ei ollut mahdollista.

— Uudet multipleksit vastaavat radiotaajuuskanavia, joita ei aiemmin ollut käytetty maanpäällisiin digitaalisiin lähetyksiin. Siksi televisiolähetysten vastaanottoinfrastruktuuri oli mukautettava uuteen tilanteeseen suurimmassa osassa monen kotitalouden rakennuksia.

(23) Asetuksessa 365/2010 säädettiin, että televisiokanavat on siirrettävä muille alle 790 MHz:n taajuuksille vuoden 2014 loppuun mennessä. Asetuksessa myös velvoitettiin lähetystoiminnan harjoittajat lähettämään samanaikaisesti molemmilla taajuusalueilla siihen asti, kunnes 700 MHz:n multipleksit jaetaan lopullisesti.

(24) Vuonna 2011 Espanja päätti huutokaupata 800 MHz:n kaistan taajuudet televiestintäalan operaattoreille ([29]). Televiestintäalan operaattorit, joille uudet taajuudet osoitettiin, maksoivat taajuuksista kesäkuuhun 2012 mennessä ja sitoutuivat varmistamaan sellaisen kattavuuden (millä tahansa tekniikalla toteutettuna tai toisella taajuudella), että vähintään 90 prosentille alle 5 000 asukkaan väestöalueista voidaan tarjota vähintään 30 Mbit/s:n yhteysnopeus vuoteen 2020 mennessä.

(25) Espanjan viranomaiset arvioivat toimenpiteen kestoksi 6–24 kuukautta alueen I eri osissa mutta uskoivat sen päättyvän viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2014 ([30]). Toimenpiteen kokonaisbudjetiksi arvioitiin 100–200 miljoonaa euroa ([31]). Korvaukset eivät saaneet ylittää 100:aa prosenttia lähetystoiminnan harjoittajille rinnakkaislähetysvelvoitteesta aiheutuvista kustannuksista.

2.4 **Markkinoiden kuvaus**

(26) Toimenpide koskee lähetystoiminnan alaa, jolla toimijat voidaan jakaa kahteen lähetyspalveluiden tuotantoketjun eri tasoilla toimivaan pääryhmään: i) televisiokanavien lähetystoiminnan harjoittajat ja ii) verkko-operaattorit.

(27) Lähetystoiminnan harjoittajat ovat televisiokanavien julkaisijoita. Ne ostavat tai tuottavat itse televisiosisältöjä ja yhdistävät niitä kanaviksi ja tarjoavat kanavia yleisölle erilaisten jakeluteiden kautta (esim. satelliittitelevisio, maanpäällinen digitaalinen lähetysverkko, kaapelitelevisio ja IPTV ([32])). Maanpäällisen verkon digitaalitelevision lisäksi lähetystoiminnan harjoittajat voivat lähettää kertamaksutelevisiokanaviaan tai vapaasti vastaanotettavia kanavia muiden järjestelmien välityksellä, esim. Movistar+-satelliittipalvelun kautta.

(28) Julkiset lähetystoiminnan harjoittajat (kansallisella tasolla RTVE) tarjoavat katsojille maksutta kansallisia, alueellisia ja paikallisia vapaasti vastaanotettavia kanavia ([33]), jotka lainsäätäjä on määritellyt julkiseksi palveluksi. Sitä vastoin vapaasti vastaanotettavien kanavien tarjoamista yksityisenä lähetystoimintana ei ole määritetty julkiseksi palveluksi ([34]). Yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille on myönnetty lähetystoimiluvat, jotka koskevat niille osoitettuja taajuuksia ja päättyvät aikaisintaan vuonna 2025.

([26]) Espanjassa 800 MHz:n taajuusalueeseen kuuluvat taajuudet olivat lähetystoiminnan harjoittajien käytössä 31 päivään maaliskuuta 2015 saakka.

([27]) *Real Decreto 365/2010, de 26 de marzo, por el que se regula la asignación de los múltiples de la Televisión Digital Terrestre tras el cese de las emisiones de televisión terrestre con tecnología analógica*.

([28]) Multipleksi on eri signaalien yhdistyessä syntyvä signaali, joka vahvistaa muiden signaalien siirtoa ja lähetystä. Tällöin Espanjassa oli yhteensä kahdeksan valtakunnallisesti kattavaa multipleksia, (kaksi julkisille ja kuusi yksityisille televisiopalveluille).

([29]) *Real Decreto 458/2011, de 1 de abril, sobre actuaciones en materia de espectro radioeléctrico para el desarrollo de la sociedad digital*.

([30]) Asetuksessa 365/2010 asetettiin 800 MHz:n vapauttamisen määräajaksi televiestintäoperaattoreita varten 31 päivä joulukuuta 2014. Koska kotitalouksien mukautuminen taajuuksien muutoksiin viivästyi, taajuusylijäämä vapautettiin Espanjassa vasta 31 päivänä maaliskuuta 2015.

([31]) Alkuperäinen arvio sisälsi sekä julkiset että yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat.

([32]) Internetvälitteiset (IP-yhteyskäytäntöä käyttävät) televisiopalvelut.

([33]) Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä on yksityiskohtaisia tietoja asiasta.

([34]) Valtion myöntämään toimilupaan sisältyy maanpäälliseen lähetystoimintaan osoitettu taajuus. Yksityisiä kansallisia lähetystoiminnan harjoittajia ovat Atresmedia (Antena 3+La Sexta), Mediaset España (Telecinco+Cuatro), Veo TV ja Net TV. Yksityisten kansallisten lähetystoiminnan harjoittajien lisäksi maassa toimii useita yksityisiä alueellisia ja paikallisia lähetystoiminnan harjoittajia.

(29) Jotta väestö voisi hyötyä tehokkaasti televisiopalveluista, Espanjan laissa asetetaan maanpäällisen verkon vähimmäiskattavuutta koskevia velvoitteita sekä julkisille että yksityisille lähetystoiminnan harjoittajalle. Vähimmäiskattavuutta koskevia velvoitteita on liitetty sekä julkisille lähetystoiminnan harjoittajille osoitettuun julkisen palvelun tehtävään että yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien toimilupiin. Julkisilla lähetystoiminnan harjoittajilla on siten velvoite kattaa vähintään 98 prosenttia Espanjan väestöstä, kun yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien on katettava vähintään 96 prosenttia väestöstä.

(30) Verkko-operaattorit ovat yksityisiä tai valtion määräysvallassa olevia yksiköitä/yhteisöjä, ja ne käyttävät teknistä infrastruktuuria, joka tarvitaan lähetystoiminnan harjoittajien tuottamien kanavien siirtämiseen ja lähettämiseen yleisölle. Aiemmin ainoa käytettävissä ollut verkko oli maanpäällinen analoginen verkko. Teknologian kehittyessä markkinoille on tullut enemmän verkkoja, ja nykyään Espanjassa on neljä lähetysverkkoa:

i) *maanpäällinen televisio*, jonka välityksellä jaettiin taajuusylijäämän vapauttamiseen saakka 800 MHz:n taajuuksilla noin 30 kansallisen ja useiden alueellisesti ja paikallisesti toimivien maksuttomien kanavien sekä kahden maksutelevisiokanavan lähetyksiä;

ii) *satelliittiverkko*, joka lähettää kanavia eri radiotaajuudella kuin maanpäällinen digitaalinen lähetysverkko ([35]) ja tarjoaa erilaisia palveluita (mm. vapaasti vastaanotettavia kanavia ja maksutelevisiokanavia);

iii) *kaapelitelevisio* lähettää tilaajille useita televisiokanavia (mm. suurinta osaa maanpäällisessä digitaalisessa lähetysverkossa lähetettävistä maksuttomista kanavista);

iv) *IPTV*, jonka palveluita voidaan tarjota signaalinsiirtonopeudeltaan vähintään 8 Mb/s:n kuitu kotiin -verkon tai XDSL-laajakaistan kautta. IPTV lähettää tilaajille useita televisiokanavia (mm. suurinta osaa maanpäällisessä televisioverkossa lähetettävistä maksuttomista kanavista).

(31) Maanpäällinen digitaalinen lähetysverkko on Espanjassa vallitseva verkko ja pääasiallinen maksuttomien kanavien lähetysverkko. Maanpäällinen verkko koostuu siirtoinfrastruktuurista ja lähetyskeskuksista (jotka puolestaan koostuvat mm. lähetystorneista ja lähettimistä). Lähetyskeskukset ovat kansallisten ja alueellisten verkko-operaattorien ja viranomaisten (kuntien tai aluehallintojen) omistuksessa. Teknisten rajoitteiden vuoksi maanpäällinen televisioverkko ei tavoita Espanjan koko väestöä (mm. haja-asutusalueilla tai vuoristoalueilla ei voida vastaanottaa signaalia – alue III). Lainsäätäjän lähetystoiminnan harjoittajille määräämän kattavuusvelvoitteen (alue I) ja maanpäällisen digitaalisen lähetysverkon kattavuuden laajentamiseen vähemmän kaupungistuneilla ja syrjäisillä alueilla (alue II) osoitettujen julkisten varojen ansiosta maanpäällisen verkon kattavuus on jo 98,85 prosenttia väestöstä ([36]). Jäljelle jäävä 1,15 prosentin osuus väestöstä on satelliittipalvelujen piirissä. Astran mukaan vain satelliittiverkko kykenee teknisesti jakamaan signaalia koko Espanjan väestölle ([37]).

(32) Espanjan televiranomaisen ([38]), jäljempänä 'CMT', saataville antamien tietojen mukaan kaapelitelevisiopalvelujen käytössä oleva verkko voisi tavoittaa runsaat 20 prosenttiin väestöstä, ja nykyisen laajakaistaverkon (kuitu kotiin- ja XDSL-verkkojen) välityksellä voitaisiin tarjota IPTV-palveluja 16,5 prosentille väestöstä ([39]).

(33) Maanpäällisen digitaalisen lähetysverkon signaalin siirrosta ja jakamisesta huolehtivat verkko-operaattorit ([40]), joista tärkein on Abertis ([41]).

([35]) Maanpäällisessä digitaalisessa lähetysverkossa lähetystoimintaa harjoittavat yhtiöt käyttävät UHF-taajuutta, ja satelliittioperaattorit puolestaan siirtävät televisiosignaalia SHF-taajuudella.

([36]) 93,5 prosenttia väestöstä katsoo maanpäällisen verkon välityksellä lähetettyjä televisiopalveluja. Loput 5,35 prosenttia käyttää televisiopalveluja mieluummin muiden verkkojen kautta.

([37]) Satelliittiverkon muodostavat maanpäällisen verkon asema ja satelliitti sekä vastaanottajan tasolla satelliittilautanen ja digisovitin. Satelliitin kattavuuden lisäämiseksi tietyllä alueella maalaitteisto on asennettava asiakkaan tiloihin.

([38]) Comisión del Mercado de Telecomunicaciones.

([39]) Vuonna 2010 IPTV-verkon palveluita tilasi 855 584 kotitaloutta ja kaapeliverkon 1 586 573 kotitaloutta. Espanjan koko väkiluku oli 47 021 031. Lisätietoja on CMT:n vuosikertomuksessa, joka on saatavilla osoitteessa http://informeanual.cmt.es/.

([40]) Alueellisella tasolla toimivia verkko-operaattoreita ovat Itelazpi, Nasertic ja TelecomCLM.

([41]) Kuten aloituspäätöksen johdanto-osan 25 kappaleessa huomautetaan, Espanjan kilpailuviranomainen (Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia, CNMC) totesi, että Abertis oli käyttänyt väärin määräävää markkina-asemaansa maanpäällisen verkon digitaalitelevisiolähetysten jakajana ja siihen liittyvien siirtopalvelujen vähittäismyyjänä (CNMC Expediente S/0207/09 Transporte de Televisión). Abertis on velvollinen sallimaan maanpäällisten signaalien lähetysverkkonsa käytön, koska sillä on kilpailuvaltti, jota ei voi kopioida ja joka on olennaisen tärkeä maanpäällisen verkon digitaalitelevisiosignaalien siirto- ja lähetyspalvelujen kannalta. Abertis tarjoaa näitä maanpäällisen verkon digitaalitelevisiosignaalien siirto- ja lähetyspalveluja myös lähetystoiminnan harjoittajille, kun sillä on määräävä markkina-asema. Analysoituaan Abertisin kustannukset ja tulot tarkemmin CNMC totesi, että tehokkuudeltaan Abertisin veroisilla kilpailijoilla ei ole selviämismahdollisuuksia maanpäällisen verkon signaalin siirron markkinoilla hinnoilla, joilla Abertis tarjoaa keskustensa käyttöoikeuspalveluja, kun otetaan huomioon ehdot, jotka se on sopinut asiakkaidensa kanssa vähittäismarkkinoilla.

(34) Noin 10,8 prosenttia Espanjan väestöstä ([42]) on maksutelevision asiakkaita. Suurinta osaa maanpäällisen digitaalisen lähetysverkon maksuttomista kanavista lähetetään myös (joko ilmaiseksi tai osana maksullista pakettia) muiden verkkojen kautta. Toinen maksutelevision kannalta tärkeä verkko on satelliittiverkko ([43]), jossa toimii kaksi suurta verkko-operaattoria – Hispasat ja Astra.

2.5 **Yksityisen (kaupallisen) lähetystoiminnan oikeudellinen kehys Espanjassa**

(35) Maanpäällisen verkon kautta ohjelmaa lähettävien yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien oikeuksista ja velvollisuuksista säädetään useissa säädöksissä, jotka koskevat televisiolähetyspalvelujen tarjoamiseen myönnettäviä käyttöoikeuksia, niiden uusimisia sekä toimilupia. Ensin käyttöoikeuksia myönnettiin viranomaisten käynnistämän tarjouskilpailun perusteella yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille, jotka halusivat käyttää vähäisiä taajuuksia. Osallistuakseen käyttöoikeuksia koskevaan kilpailutukseen niiden oli toimitettava tarjous, joka täyttää tarjouspyynnössä esitetyt ehdot ([44]). Lähetystoiminnan harjoittajille myönnettiin kanavien lähetysoikeus maanpäällisen verkon välityksellä rajoitetusti saatavilla olevilla, valtion sääntelemillä taajuuksilla. Käyttöoikeudet uusittiin, ja vuonna 2010 ne muutettiin toimiluviksi, jotka päättyvät aikaisintaan vuonna 2025 ([45]). Toimilupien pituus sitoo valtiota, ja se voi peruuttaa toimiluvan vain, jos lähetystoiminnan harjoittajat eivät noudata velvoitteita ([46]). Lähetystoiminnan harjoittajat voivat palauttaa toimiluvan, jos ne eivät pysty täyttämään velvoitteitaan.

(36) Lähetystoiminnan harjoittajat ovat velvollisia tarjoamaan palvelua maanpäällisen verkon välityksellä kansallisessa teknisessä suunnitelmassa määritellylle yleisölle, joka kattaa vähintään 96 prosenttia väestöstä. Asetuksessa 365/2010 säädetään, että taajuusylijäämän vapauttamisen yhteydessä lähetystoiminnan harjoittajien on lähetettävä ohjelmaa samanaikaisesti molemmilla taajuuksilla siihen asti, kunnes 700 MHz:n multipleksit jaetaan lopullisesti ([47]).

(37) Yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille televisiopalvelujen tarjoamiseen myönnetyissä alkuperäisissä käyttöoikeuksissa, niiden uusinnoissa ja myöhemmin myönnetyissä toimiluvissa ei mainittu oikeutta korvaukseen taajuuksien käytön siirrosta tai uudelleenjaosta aiheutuvista kustannuksista. Kansallisessa teknisessä suunnitelmassa todettiin myös, että viranomaiset voivat asettaa lähetystoiminnalle erityisehtoja, joita ei sisälly käyttöoikeuksiin, jos lähetysmuotoa on tarpeen muuttaa markkinoiden kehityksen tai teknologisen kehityksen perusteella ([48]). Kansallisessa teknisessä suunnitelmassa ei vahvisteta yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien oikeutta korvaukseen tällaisessa tapauksessa.

3. **MUODOLLINEN TUTKINTAMENETTELY**

3.1 **Menettelyn aloittamisen syyt**

(38) Aloituspäätöksessään komissio huomautti ensinnäkin, että edellä kuvattu toimenpide vaikutti täyttävän kaikki perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan kriteerit ja että sitä voitaisiin näin ollen pitää kyseisessä määräyksessä tarkoitettuna valtiontukena.

(39) Aloituspäätöksen mukaan toimenpiteen suoria tuensaajia ovat sekä julkiset että yksityiset maanpäällisessä digitaalisessa lähetysverkossa lähetystoimintaa harjoittavat tahot.

([42]) *"Otro indicador de esta tendencia fue el aumento en más de un millón del número de abonados a la televisión de pago, que por primera vez superó los 5 millones de clientes."* CNMC Informe Económico Sectorial de las Telecomunicaciones y el Audiovisual 2015, p. 3.

([43]) Katsojat jakautuivat maksutelevisioverkkojen osalta vuonna 2014 seuraavasti: IPTV – 38,8 %, satelliitti – 30,2 %, kaapeli – 23,7 % ja maanpäällinen digitaalinen lähetysverkko – 4,5 %. Lähde: http://data.cnmc.es/datagraph/jsp/inf_anual.jsp.

([44]) Resolución de 25 de enero de 1989, de la Secretaria general de Comunicaciones, por la que se publica el acuerdo por el que se aprueba el pliego de bases del concurso para la adjudicación del servicio público de televisión, en gestión indirecta, y se dispone la convocatoria del correspondiente concurso público; Titulo III, derechos y obligaciones de los concesionarios.

([45]) Ley 7/2010, de 31 de marzo, General de la Comunicación Audiovisual on oikeusperusta audiovisuaalisten palvelujen tarjoamiseen liittyvien oikeuksien muuttamiselle. Voimassa olevat käyttöluvat muutettiin toimiluviksi kyseisten lähetystoiminnan harjoittajien kanssa tehdyillä yksittäisillä sopimuksilla – katso Antena 3:n, Telecincon, La Sextan ja Veon kanssa 11 päivänä heinäkuuta 2010 tehdyt sopimukset ja Sogecablen kanssa 28 päivänä toukokuuta 2010 tehty sopimus.

([46]) Jos lähetystoiminnan harjoittajat esimerkiksi lopettavat lähetykset vähintään 15 päiväksi.

([47]) Espanjan viranomaiset ilmoittivat komissiolle 11 päivänä helmikuuta 2016, että rinnakkaislähetysvelvoite poistettiin yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien osalta 19 päivänä syyskuuta 2014 annetulla asetuksella 805/2014, jolla hyväksyttiin uusi kansallinen tekninen suunnitelma maanpäälliselle digitaaliselle televisioverkolle. Tällä sääntelytoimenpiteellä määrätään, että yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat voivat lähettää taajuusylijäämän vapauttamisen aikana rinnakkaislähetyksiä, mutta niiden ei ole pakko tehdä niin. Muutosta ei kuitenkaan ilmoitettu komissiolle.

([48]) Disposición adicional decimocuarta. Condiciones especiales de emisión: *"En función de la evolución del mercado, de las posibilidades tecnológicas y del desarrollo de la televisión digital terrestre, el Gobierno podrá decidir el establecimiento de condiciones especiales de emisión en línea con las prácticas de los principales países europeos, no previstas en los actuales contratos concesionales."*

(40) Aloituspäätöksessä katsotaan myös, että maanpäällisen digitaalisen televisioverkon verkko-operaattorit, etenkin Abertis, ovat toimenpiteen mahdollisia välillisiä tuensaajia.

(41) Komissio kyseenalaisti toimenpiteen soveltuvuuden sisämarkkinoille. Se totesi epäilevänsä, että toimenpide oikeuttaa korvaaman kustannukset, joiden tulisi normaalisti sisältyä lähetystoiminnan harjoittajien talousarvioon. Komissio esitti alustavan näkemyksensä siitä, että toimenpide suosisi osaa yrityksistä ja vääristäisi kilpailua sisämarkkinoilla. Komissio totesi, että ”saatavilla olevien tietojen perusteella tällainen tuki ei välttämättä sovellu sisämarkkinoille, ellei ryhdytä riittäviin toimiin etenkin verkko-operaattorien välistä kilpailua vääristävän vaikutuksen kitkemiseksi/poistamiseksi”.

(42) Siksi komissio kehotti Espanjaa toimittamaan toimenpidettä koskevat huomautuksensa ja kaikki toimenpiteen arvioinnin kannalta tarvittavat tiedot.

(43) Muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisen perusteena olevia muita tosiseikkoja kuvataan yksityiskohtaisemmin aloituspäätöksessä, jota on pidettävä olennaisena osana tätä päätöstä.

3.2 **Espanjan viranomaisten huomautukset**

Espanjan viranomaisten huomautukset menettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä

(44) Espanjan viranomaisten mukaan toimenpide ei ole valtiontukea, koska yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat eivät hyödy millään tavalla alemmalle taajuuskaistalle siirtymisestä. Tästä näkökulmasta toimenpide on Espanjan perustuslain 106 §:n 2 momentissa tarkoitettu korvaus. Säännöksen mukaan valtio on velvollinen korvaamaan hallinnollisista toimista aiheutuneet vahingot. Jos toimenpide kuitenkin katsotaan valtiontueksi, se soveltuu sisämarkkinoille perussopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla, sillä Espanjan viranomaiset pitävät taajuusylijäämän vapauttamista poikkeuksellisena tapahtumana.

(45) Vaihtoehtoisesti toimenpide voidaan Espanjan viranomaisten mukaan todeta sisämarkkinoille soveltuvaksi perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla, koska toimenpide i) tukee eurooppalaista politiikkaa, jossa taajuusylijäämällä tavoitellaan yhteiskunnallisia hyötyjä ja talouskasvua; ii) korjaa markkinoiden toimintapuutteen; iii) on asianmukainen väline, sillä sitä sovelletaan vain niihin lähetystoiminnan harjoittajiin, joille aiheutuu ei-toivottuja kustannuksia rinnakkaislähetysvelvoitteesta, ja korvaus rajoitetaan tiukasti näihin poikkeuksellisiin kuluihin; iv) toimii kannustimena, sillä ilman tukea lähetystoiminnan harjoittajat saattaisivat olla haluttomia osallistumaan taajuusalueiden uudelleenjakoon ja rinnakkaislähetysten varmistamiseen; v) on oikeasuhteinen, sillä se kattaa vain lähetystoiminnan harjoittajille kanavien uudelleenjaosta aiheutuvat lisäkustannukset; vi) on teknologiariippumaton, sillä taajuusylijäämän vapauttamisen edellyttämä kanavamuutos ei vaikuta muihin jakeluteihin; ja vii) ei vääristäisi kilpailua, koska jos lähetystoiminnan harjoittajien olisi vastattava kustannuksista saamatta korvauksia, niiden kasvuodotukset heikkenisivät, ja tilanteesta hyötyisivät muilla markkinoilla toimivat yritykset.

(46) Aloituspäätöksessä Espanjan viranomaisia pyydettiin toimittamaan huomautuksensa toimenpiteestä ja antamaan *muun muassa* seuraavat tiedot: i) asiakirjat (kuten lähetystoiminnan harjoittajien kanssa käyty kirjeenvaihto ja viralliset ilmoitukset), joista käy ilmi lähetystoiminnan harjoittajien kyvyttömyys rahoittaa rinnakkaislähetyskausi omista varoistaan; ii) näyttö (kuten tarjous, kustannusten/hyötyjen ennakkoanalyysi, aiheesta järjestetty julkinen kuuleminen jne.), jolla voidaan perustella maanpäällisen verkon valinta (maanpäällisen lähetystoiminnan uudelleenjako alemmalle maanpäälliselle taajuudelle) taajuuspulan korjaamiseksi; iii) kooste lähetystoiminnan harjoittajien nykyisiin toimilupiin ja käyttöoikeuksiin sisältyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista, toimilupien ja käyttöoikeuksien muutosehdoista ja muutosten seurauksista (sekä valtiolle että lähetystoiminnan harjoittajille); iv) yksityiskohtainen selvitys kustannuksista, jotka liittyvät kunkin lähetystoiminnan harjoittajan omista varoistaan rahoittamaan infrastruktuurin muokkaukseen; v) selostus taajuusylijäämän vapauttamisen ajankohdan vaikutuksista; ja vi) lisätietoja nykyään maanpäällisessä digitaalisessa verkossa maksutelevisiokanavia lähettäville lähetystoiminnan harjoittajien tukikelpoisuudesta.

(47) Espanjan viranomaiset vastasivat, että suurin osa näistä tiedoista toimitettiin jo ennen muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista. Espanjan viranomaiset huomauttivat erityisesti vaaditusta näytöstä, jolla voitaisiin perustella

maanpäällisen verkon valinta ratkaisuksi taajuuspulaan. Viranomaiset väittivät, että tämä kysymys ei liity toimenpiteen riippumattomuuden arviointiin eikä heillä ole velvollisuutta perustella suunniteltuja korvaustoimenpiteitä, jotka ovat selkeästi unionin lainsäädännön mukaisia. Yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien toimilupien osalta Espanjan viranomaiset esittivät samat perusteet. Niiden mukaan valtiolla on oikeus edellyttää muitakin kuin teknologiariippumattomia toimilupia varmistaakseen, että määrätty 96 prosentin kattavuusvelvollisuus toteutuu alueella I. Viranomaiset totesivat myös, että vaikka toimiluvissa ei mainita yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien oikeutta korvauksiin kustannuksista, jotka aiheutuvat taajuusylijäämän vapauttamisesta, toimiluvissa ei myöskään estetä tällaisia korvauksia. Lisäksi Espanjan viranomaiset selittivät, että kaikki yleishyödyllisiä audiovisuaalisia palveluja ilman toimilupaa tarjoavat yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat voivat vapaasti valita saatavilla olevista alustateknologioista haluamansa. Tämä oikeus koskee myös yksityisiä lähetystoiminnanharjoittajia, joilla on toimilupa, mutta vain silloin, kun kattavuusvelvollisuus on yli 96 prosenttia ja vain täydentävänä toimena.

(48) Espanjan viranomaiset tarkensivat teknologiariippumattomuutta koskevaa huomautustaan väittämällä, että niiden ilmoitus oli tämän periaatteen mukainen, sillä yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat saivat valita vapaasti minkä tahansa jakelutien rinnakkaislähetysvelvoitteen täyttämiseksi (satelliitti, kaapeli, ADSL, optinen kuitu tai maanpäällinen digitaalinen verkko). Ne ovat kuitenkin tarkentaneet, että toimenpidettä sovelletaan yksinomaan rinnakkaislähetyskauteen, ei sen jälkeiseen aikaan. Kun rinnakkaislähetysten (siirtymä)kausi on ohitse, voimassa olevissa toimiluvissa asetettu lähetystoiminnan harjoittajien velvollisuus varmistaa maantieteellinen kattavuus maanpäällisen digitaalisen verkon välityksellä jatkuu. Lisäksi Espanjan viranomaiset selittivät, että yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien velvollisuus varmistaa 96 prosentin kattavuusvelvoitteen täyttyminen maanpäällisen digitaalisen lähetysverkon välityksellä alueella I ei tarkoita, että tarkalleen tämä prosenttiosuus Espanjan väestöstä vastaanottaisi maanpäällisen verkon ohjelmatarjontaa maanpäällisen verkon vastaanottojärjestelmillä. Tämä johtuu siitä, että vaihtoehtoisilla teknologioilla saavutettu kattavuusalue voi olla osittain päällekkäinen maanpäällisen digitaalisen verkon kanssa ([49]).

(49) Viranomaiset totesivat, että toimenpiteellä ei myönnetä maanpäällisessä digitaalisessa verkossa toimiville yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille mitään taloudellista etua, sillä toimenpide rajoittuu yksinomaan poikkeuksellisiin rinnakkaislähetyskustannuksiin, jotka aiheutuvat suoraan 800 MHz:n taajuuskaistan vapauttamisvelvollisuudesta.

Espanjan viranomaisten kommentit Astran huomautuksiin

(50) Kuten johdanto-osan 4 kappaleessa todettiin, Espanjan viranomaiset toimittivat kommenttinsa huomautuksiin, joita Astra esitti muodollisessa tutkintamenettelyssä. Viranomaiset tähdensivät, ettei Astra ollut esittänyt aloituspäätökseen sisältyvien perusteiden lisäksi muita tietoja.

(51) Espanjan viranomaiset ovat korostaneet, että Astran esittämä kritiikki kohdistuu selkeästi ilmoitetun toimenpiteen soveltamisalan ulkopuolelle, sillä toimenpide rajoittuu tilapäiseen korvaukseen, joka yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille maksetaan rinnakkaislähetyksistä aiheutuvista kustannuksista. Espanjan viranomaisten mielestä Astra tavoittelee muutosta alueen I televisiokanavien välittämiseen koskevaan Espanjan sääntelykehykseen, mikä ei kuulu ilmoituksen piiriin. Espanjan viranomaiset selittivät myös, että toimenpide koskee käytännössä paitsi maanpäällisen verkon lähetystekniikkaa käyttäviä yksityisiä lähetystoiminnan harjoittajia myös kaikkia lähetystoiminnan harjoittajia, jotka lähettävät Espanjassa maksuttomia kanavia. Tämä johtuu siitä, ettei vaihtoehtoisilla jakeluteillä eikä etenkään satelliittiverkossa ole yksinoikeudella toimivia lähetystoiminnan harjoittajia. Satelliittiverkkoa käytetään sellaisten maksutelevisiokanavien (vapaasti vastaanotettavien ulkomaisten kanavien ja tiettyjen kanavien kansainvälisten versioiden) lähettämiseen, jotka on niputettu Canal+-pakettiin ([50]). Tämän perusteella Espanjan viranomaiset katsovat joka tapauksessa, etteivät maanpäällisessä digitaalisessa televisioverkossa lähetettävät vapaasti vastaanotettavat kanavat ja satelliittiverkossa lähetettävät Canal+-kanavat toimi samoilla markkinoilla.

(52) Espanjan viranomaiset vastasivat yksityiskohtaisesti Astran näkemykseen, jonka mukaan toimenpiteellä ei ole perustaa unionin lainsäädännössä. Viranomaiset viittasivat päätökseen N:o 243/2012/EU ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2002/20/EY (ns. valtuutusdirektiivi) ([51]).

(53) Viitatessaan perusteluissaan päätökseen 243/2012/EU Espanjan viranomaiset huomauttivat, että päätöksen 6 artiklan 5 kohdan mukaan ”[j]äsenvaltiot voivat unionin lainsäädäntöä noudattaen tarvittaessa varmistaa, että taajuuksien käytön siirtämisestä tai uudelleenjakamisesta aiheutuvat suorat kustannukset korvataan asianmukaisesti kansallisen lainsäädännön mukaisesti”. Espanjan viranomaiset tulkitsivat edellä mainittua säännöstä yhdessä johdanto-osan 18 kappaleen kanssa; sen mukaan ”[j]äsenvaltioilla olisi oltava tarvittaessa mahdollisuus ottaa käyttöön siirtymäkustannuksiin liittyviä korvaustoimenpiteitä”.

([49]) Espanjan viranomaisten mukaan esimerkiksi satelliittiverkossa lähetettävän maksutelevisiojärjestelmän käyttäjät vastaanottavat Espanjassa käytännön syistä maanpäällisen digitaalisen verkon kanavat normaalisti satelliittiverkon kautta.

([50]) Ainoa maksutelevisiojärjestelmä, johon sisältyy myös suurin osa maanpäällisessä digitaalisessa televisioverkossa lähetettävistä vapaasti vastaanotettavista ohjelmista.

([51]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/20/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, sähköisiä viestintäverkkoja ja palveluja koskevista valtuutuksista (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 21).

(54) Valtuutusdirektiiviä koskevien väitteiden osalta Espanjan viranomaiset esittivät eriävän näkemyksen 14 artiklaa koskevasta Astran tulkinnasta. Artiklassa säädetään, että ”[j]äsenvaltioiden on varmistettava, että yleisvaltuutuksiin, käyttöä koskeviin oikeuksiin ja laitteiden asennusoikeuksiin liittyviä oikeuksia, ehtoja ja menettelyjä voidaan muuttaa ainoastaan objektiivisesti perusteltavissa tapauksissa ja oikeasuhteisesti”. Lisäksi artiklassa säädetään, että ”[j]äsenvaltiot eivät saa rajoittaa tai peruuttaa asennusoikeuksia ennen niiden voimassaoloajan päättymistä muulloin kuin perustelluissa tapauksissa ja soveltuvin osin niiden kansallisten säännösten mukaisesti, jotka koskevat oikeuksien peruutusten johdosta myönnettävää korvausta”.

(55) Tässä yhteydessä Espanjan viranomaiset väittivät, että toisin kuin aloituspäätöksessä todetaan, lähetystoiminnan harjoittajien toimiluvissa ei kielletä korvaamasta rinnakkaislähetyksistä aiheutuvia kustannuksia, koska niitä ei voitu ennakoida toimilupia myönnettäessä ([52]). Siltä osin kuin on kyse toimenpiteen yhteensopivuudesta unionin oikeuden kanssa, Espanjan viranomaiset eivät hyväksy EU:n tuomioistuinten oikeuskäytännön ennakkotapauksia, joita esitetään aloituspäätöksen johdanto-osan 65–67 kappaleessa toimenpidettä koskevina esimerkkeinä, koska 1) toimenpiteessä säädetty korvaus on rinnakkaislähetysvelvoitteen välitön seuraus; 2) kyseinen velvoite noudattaa korvausoikeutta koskevaa päätöksen N:o 243/2012/EU säännöstä; 3) korvausten oikeudellinen kehys hyväksyttiin rinnakkaislähetysvelvoitteen asettamisen seurauksena; 4) velvoitteesta aiheutuneet kustannukset kuuluvat täysin korvauksen piiriin.

(56) Espanjan viranomaiset palauttavat mieliin vuoteen 2020 mennessä suunnitellun 700 MHz:n taajuuksien vapauttamisen ja toteavat katsovansa, että toimenpidettä koskeva komission kielteinen päätös saattaa estää tämän EU:n aloitteen sujuvan etenemisen.

Rinnakkaislähetyksistä julkisille lähetystoiminnan harjoittajille aiheutuneiden kustannusten korvaaminen

(57) Syyskuussa 2014 asetuksen 677/2014 hyväksymisen jälkeen Espanjan viranomaiset peruivat ilmoituksensa rinnakkaislähetyksistä julkisille lähetystoiminnan harjoittajille aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta. Asetuksessa mainitaan yhdeksän julkista lähetystoiminnan harjoittajaa. Yksi niistä toimii koko Espanjan alueelle (RTVE) ja kahdeksan alueellisesti. Rinnakkaislähetykset määrättiin pakollisiksi kaikille näille julkisille lähetystoiminnan harjoittajille, joilla on selkeästi määritetty julkisen palvelun tehtävä, jotta kotitalouksien vastaanottojärjestelmät saatiin mukautettua siten, etteivät katsojat menettäisi palvelua. Julkisen rahoituksen kokonaismäärä oli vuonna 2011 tehdyssä ilmoituksessa arvioitua määrää pienempi. Myös rinnakkaislähetysten kestoa lyhennettiin ([53]). Espanjan viranomaiset ilmoittivat komissiolle, että asetus ([54]) on komission päätöksen 2012/21/EU mukainen, eikä ilmoitusta näin ollen edellytetä.

(58) Espanjan viranomaiset eivät ole peruneet toimenpiteestä tehdyn ilmoituksen osaa, joka koskee yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille rinnakkaislähetyksistä maksettavia korvauksia ([55]).

3.3 **Asianomaisten osapuolten huomautukset**

(59) Kaikki johdanto-osan 4 kappaleessa nimetyt asianomaiset Astraa lukuun ottamatta ovat esittäneet vastaväitteitä toimenpidettä koskevista komission alustavista päätelmistä.

3.3.1 *Astran huomautukset*

(60) Yksityisomisteinen satelliittioperaattori Astra katsoo, että toimenpide on selvästi valtiontukea, loukkaa teknologia-neutraaliuden periaatetta ja vahvistaisi entisestään Abertisin määräävää asemaa maanpäällisen digitaalisen televisioverkon markkinoilla. Se pitää Abertisia toimenpiteen välillisenä tuensaajana.

(61) Toimenpiteen vaikutuksesta Astra katsoo, että vaikka toimenpide rajoittuu rinnakkaislähetyksistä maksettavaan korvaukseen, sillä korvattaisiin käytännössä kaikki lähetystoiminnan harjoittajille taajuusylijäämän vapauttamisesta aiheutuvat kulut.

([52]) Vuonna 1989.
([53]) Tuen määrä oli noin kymmenen miljoonaa euroa, ja rinnakkaislähetykset kestivät kolmesta kuuteen kuukautta.
([54]) Komission päätös 2012/21/EU, annettu 20 päivänä joulukuuta 2011, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen (EUVL L 7, 11.1.2012, s. 3).
([55]) Yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille ei ole annettu samanlaista julkisen palvelun tehtävää kuin julkisille lähetystoiminnan harjoittajille, ja niiden maantieteellinen kattavuus on myös suppeampi.

(62) Astra on komission kanssa yhtä mieltä siitä, että yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien rinnakkaislähetysvelvoite perustuu kansalliseen lainsäädäntöön (sääntelytoimenpiteeseen), eikä sen perusteella siis synny oikeutta korvaukseen. Astran mukaan kansallisessa teknisessä suunnitelmassa määrätään, että viranomaiset voivat asettaa lähetystoiminnalle toimilupiin sisältymättömiä erityisehtoja, jotka perustuvat markkinasääntelyyn tai tekniseen kehitykseen eivätkä oikeuta korvaukseen.

(63) Astra myös huomauttaa, että maanpäällisen digitaalisen lähetystoiminnan harjoittajat tiesivät taajuusylijäämän vapauttamisesta ja siihen liittyvästä taajuuksien siirrosta jo ennen kuin asetus 365/2010 hyväksyttiin. Astran mukaan toimenpide hyödyttää yksinomaan tällaisia lähetystoiminnan harjoittajia, ja muita jakeluteitä käyttäville lähetystoiminnan harjoittajille siitä olisi haittaa.

(64) Toimenpiteen oikeudellisen arvioinnin osalta Astra ei pidä toimenpidettä poikkeuksellisena tapahtumana, jonka perusteella voitaisiin soveltaa perussopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohtaa. Astran mielestä toimenpide ei myöskään täytä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan vaatimuksia, sillä se vääristäisi verkko-operaattorien välistä kilpailua, koska se ei ole luonteeltaan teknologianeutraali. Tässä yhteydessä Astra painottaa, että yleisön ja mainostulojen säilyttäminen ovat toimenpiteen suorille tuensaajille selkeä kannustin rinnakkaislähetyksiin ilman korvaustakin, puhumattakaan lisähyödystä, jota ne saavat taajuusylijäämän vapauttamisesta (se antaa mahdollisuuden katsoa televisiota vapautetulla 800 MHz:n taajuudella matkapuhelimen välityksellä). Lisäksi Astra väittää, että Espanjan viranomaiset eivät ole teettäneet riippumatonta tutkimusta, jonka perusteella toimenpide voitaisiin todeta asianmukaiseksi, tarpeelliseksi ja oikeasuhteiseksi tueksi.

(65) Näin ollen Astra on Espanjan alueen I televisiomarkkinoiden avaamisen kannalla. Sen mielestä vaihtoehtoisten jakeluteiden ominaisuuksiin perustuva kilpailu tulisi mahdollistaa.

3.3.2 *Abertisin huomautukset*

(66) Abertis yhtyy Espanjan viranomaisten näkemykseen ja katsoo, että toimenpide ei ole valtiontukea, koska siitä ei koidu valikoivaa taloudellista etua eikä kilpailun vääristymistä. Jos komissio päättäisi katsoa toimenpiteen valtiontueksi, sen tulisi todeta tuki sisämarkkinoille soveltuvaksi perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan nojalla.

(67) Abertis ilmoittaa, että se ei hyötyisi tai menettäisi mitään lähetystoiminnan harjoittajien rinnakkaislähetyksiin valitseman teknologian takia. Abertisin mielestä rinnakkaislähetyksistä maksettavat korvaukset voisivat itse asiassa lisätä jakeluteiden välistä kilpailua lähetystoiminnan markkinoiden ja kuluttajien eduksi.

(68) Abertis puolustaa maanpäällisen verkon lähetysteknologian toimivuutta, mutta ei katso, että kyseisen teknologian käyttö rinnakkaislähetyksissä määrää sen, mitä jakelutietä lähetystoiminnan harjoittajat käyttävät jatkossa. Toisaalta Abertis myöntää, että maanpäällisen digitaalisen verkon signaalia lähetetään jatkossakin yksinomaan maanpäällisen digitaaliteknologian välityksellä lähetystoiminnan harjoittajien toimiluvissa määritettyjen ehtojen mukaisesti.

(69) Abertis ei siis yhdy toimenpiteestä esitettyihin komission alustaviin päätelmiin.

3.3.3 *EBUn huomautukset*

(70) Myöskään EBU ei pidä toimenpidettä valtiontukena. Jos komissio päättää katsoa toimenpiteen valtiontueksi, sen tulisi EBUn mielestä todeta tuki sisämarkkinoille soveltuvaksi perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan nojalla, sillä toimenpiteessä noudatetaan teknologiariippumattomuuden periaatetta.

(71) EBU pyytää komissiota rajoittamaan arviointinsa toimenpiteen tosiasialliseen tavoitteeseen ja vaikutuksiin, jolloin rinnakkaislähetykset voidaan varmistaa maanpäällisen digitaalisen verkon siirtoprosessin aikana taajuusylijäämän vapauttamisen yhteydessä. EBUn mukaan taajuusylijäämä ei ole seurausta asiasta vastaavan viranomaisen lähetystoiminnan alalle määräämästä säädöksestä. Näin taajuusylijäämä ei liity siihen, miten maanpäällisten digitaalilähetysten palvelua tulee tarjota, se ei ole seurausta markkinoiden tai teknologian kehittymisestä eikä se välttämättä vaikuta koko maanpäällisten digitaalilähetysten alaan.

(72) EBU on eri mieltä komission kanssa siitä, että toimenpide toisi todellista etua maanpäällisen digitaalisen lähetystoiminnan harjoittajille tai verkko-operaattoreille, ja se pyytää komissiota ottamaan huomioon merkittävän investoinnin, jonka espanjalaiset lähetystoiminnan harjoittajat ovat jo tehneet mukauttaessaan palvelunsa maanpäälliseen digitaaliseen lähetysteknologiaan ja infrastruktuuriin siirryttäessä analogisista digitaalisiin televisiolähetyksiin.

(73) EBUn mukaan yksityiset maanpäällisen digitaalisen lähetystoiminnan harjoittajat voivat perustellusti odottaa saavansa rinnakkaislähetyksistä korvausta, sillä korvauksista säädettiin kansallisessa lainsäädännössä ja voimassa olevissa toimiluvissa.

(74) EBU katsoo, että maanpäällisen digitaalisen lähetysverkon lähetysteknologialle ei ole tarjolla todellista vaihtoehtoa, joka mahdollistaisi lähetystoiminnan harjoittajille asetetun kattavuusvelvoitteen täyttämisen. Maanpäällinen digitaalinen lähetysverkko muodostaa muista jakeluteistä erilliset markkinat, sillä sen käyttöä ja toimintaa ei voida korvata muulla.

(75) EBU ei siis yhdy toimenpiteestä esitettyihin komission alustaviin päätelmiin.

3.3.4 *BNE:n huomautukset*

(76) BNE:n näkemyksen mukaan toimenpide ei ole valtiontukea. Jos komissio päättää katsoa toimenpiteen valtiontueksi, sen tulisi BNE:n mielestä todeta tuki sisämarkkinoille soveltuvaksi perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan nojalla ja joka tapauksessa teknologiariippumattomaksi.

(77) BNE:n mukaan kustannuksiin, jotka aiheutuvat taajuusylijäämän vapauttamisesta lähetystoiminnan harjoittajille, sisältyvät rinnakkaislähetysten aikaisten lähetyskustannusten (jotka maksetaan kyseiselle maanpäällisen digitaalisen televisioverkon verkko-operaattorille) lisäksi kustannukset, jotka aiheutuvat maanpäällisessä verkossa edellytettävästä siirtotaajuuksien muutoksesta. BNE:n mukaan toimenpiteestä ei aiheudu etua eikä haittaa maanpäällisen digitaalisen televisioverkon verkko-operaattoreille, sillä se ei muuta lähetystoiminnan harjoittajien velvollisuutta lähettää ohjelmaa maanpäällisessä digitaalisessa televisioverkossa siten, että niiden kattavuus alemmilla taajuuksilla säilyy.

(78) BNE kehottaa komissiota arvioimaan toimenpiteen vain valtiontuen osalta ja pyytää, ettei komissio kyseenalaistaisi maanpäällisen digitaalisen televisioverkon asemaa verrattuna satelliittiteknologiaan. BNE uskoo, että lähetystoiminnan harjoittajat menettäisivät kannustimen jättää 800 MHz:n taajuudet taajuusylijäämän vapauttamisen yhteydessä suunnitellussa aikataulussa, jos toimenpiteestä luovuttaisiin. Tilanne johtaisi markkinahäiriöön.

(79) BNE ei siis ole toimenpiteestä samaa mieltä komission alustavien päätelmien kanssa.

3.3.5 *NET TV:n huomautukset*

(80) NET TV pyytää, ettei komissio katsoisi toimenpidettä valtiontueksi. Jos se kuitenkin katsoo toimenpiteen valtiontueksi, sen tulisi NET TV:n mukaan todeta tuki sisämarkkinoille soveltuvaksi.

(81) NET TV ei usko, että lähetystoiminnan harjoittajia velvoitettaisiin jatkamaan julkisen palvelun velvoitettaan säilyttääkseen toimilupansa, jos toimenpidettä ei olisi. Tämä johtuu siitä, että tällöin lähetystoiminnan harjoittajat eivät hyötyisi millään lailla toiselle taajuudelle siirtymisestä. Siksi valtion viranomaisen vastuu rinnakkaislähetyksistä aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta lähetystoiminnan harjoittajille on perusteltu.

(82) Rinnakkaislähetyksistä syntyvät kustannukset ovat NET TV:n mukaan sille ”mahdottomia” kustannuksia, kun huomioidaan sen pieni markkinaosuus ja asema pk-yrityksenä. NET TV väittää, että tilanne johtaisi yrityksen poistumiseen kyseisiltä markkinoilta.

(83) NET TV ei siis yhdy toimenpiteestä esitettyihin komission alustaviin päätelmiin.

4. **TOIMENPITEEN ARVIOINTI**

4.1 **Tuen olemassaolo**

(84) Komissio on tutkinut, voidaanko toimenpide katsoa perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi. Kyseisen kohdan mukaan ”jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan”.

(85) Toimenpiteen luokittelu valtiontueksi edellyttää kaikkien seuraavien edellytysten täyttymistä: 1) tuki on myönnetty valtion varoista, 2) siitä on yrityksille taloudellista etua, 3) etu on valikoiva ja vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja 4) toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

4.1.1. *Valtion varat ja valtion toimenpide*

(86) Kuten aloituspäätöksen johdanto-osan 39 kappaleessa todettiin, kiistanalainen toimenpide on määrä rahoittaa suoraan Espanjan valtion talousarviosta tuloilla, jotka saadaan huutokauppaamalla vapautetut taajuudet televiestintäoperaattoreille. Espanjan viranomaiset eivät kiistäneet aloituspäätökseen sisältyvää päätelmää, jonka mukaan toimenpide tulisi rahoittaa suoraan talousarviosta.

(87) Edellä 2.3 kohdassa kuvatusta toimenpiteestä päättää valtio, ja se rahoitetaan suoraan talousarviosta. Komissio toteaa näin ollen, että toimenpide on katsottava valtion toiminnasta johtuvaksi ja että siihen sisältyy valtion varojen käyttöä.

4.1.2. *Taloudellinen etu*

(88) Komissio on aiemmissa päätöksissään todennut, että kaupallinen lähetystoiminta ([56]) ja televisiolähetysverkkojen käyttäminen ([57]) ovat taloudellista toimintaa.

(89) Espanjan viranomaiset ja kaikki asianomaiset Astraa lukuun ottamatta katsovat, että yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat eivät hyödy millään tavalla alemmalle taajuusalueelle siirtymisestä ja että niille korvataan vain sääntelyn muutoksista johtuvat lisäkustannukset.

(90) Kestävästä taloudesta annetun lain 51 §:ssä säädetään, että sekä julkisen palvelun yleisradiotoiminnan harjoittajat että yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat ovat oikeutettuja rahalliseen korvaukseen kaikista kustannuksista, jotka aiheutuvat 800 MHz:n taajuusalueen vapauttamiseksi tarvittavien taajuuksien käytön uudelleenjaosta ja etenkin rinnakkaislähetyksistä. Espanjan viranomaiset väittivät muodollisessa tutkintamenettelyssä, että kyseinen säännös perustuu Espanjan perustuslain 106 §:n 2 momenttiin ([58]), jonka mukaan korvausta tulisi pitää julkishallinnon taloudellisena vastuuna, jonka myötä syntyy yleinen velvollisuus korvata hallinnollisista toimista johtuvat vahingot silloinkin, kun vastuita ei voida määrittää.

(91) Komissio huomauttaa tässä yhteydessä, että yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille alun perin televisiopalvelujen tarjoamiseen myönnettyjen käyttöoikeuksien, niiden uusimisen ja varsinaisten toimilupien yhteydessä ei mainittu oikeutta saada korvaus taajuuksien käytön siirrosta tai uudelleenjaosta aiheutuvista kustannuksista. Kansallisessa teknisessä suunnitelmassa todettiin myös, että viranomaiset voivat asettaa sellaisia erityisehtoja lähetystoiminnalle, joista ei säädetä käyttöoikeuksissa, jos lähetysmuotoa on tarpeen muuttaa markkinoiden kehityksen tai teknologisten uudistusten perusteella EU:n muiden jäsenvaltioiden käytäntöjen mukaisiksi. Komissio huomauttaa myös, että kansallisessa teknisessä suunnitelmassa ei vahvisteta yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien oikeuttaa korvaukseen tällaisessa tapauksessa.

(92) Lisäksi 25 päivänä tammikuuta 1989 annetun päätöslauselman 10 artiklassa ([59]), johon julkisen palvelun velvoitteen piiriin kuuluvien yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien käyttöoikeudet ja lopulliset toimiluvat perustuvat, velvoitetaan lähetystoiminnan harjoittajia tarjoamaan jatkuvaa lähetyspalvelua ja vastaamaan kaikista alkuperäisistä käyttöoikeuksista ja nykyisistä toimiluvista aiheutuvat kustannukset.

(93) Kuten komissio aloituspäätöksen johdanto-osan 65–70 kappaleessa totesi, unionin tuomioistuinten oikeuskäytäntö vahvistaa, että oikeudellisten velvoitteiden täytäntöönpanosta aiheutuvista kustannuksista vastaavat

([56]) Komission päätös N632/2009 – Nichtkommerzieller Rundfunk-Fonds, Itävalta, 22 kohta ja sitä seuraavat kohdat, sekä komission päätös 97/606/EY, tehty 26 päivänä kesäkuuta 1997, yksinoikeudesta lähettää televisiomainoksia Flanderissa (EUVL L 244, 6.9.1997, s. 18), 5 kohta.

([57]) Seuraavat komission päätökset: N622/2003 Digitalisierungsfonds, Itävalta, 16 kohta; C25/2004 DVB-T Berlin Brandenburg, 62 kohta; C34/2006 DVB-T Nordrhein-Westfalen, 83 kohta; C52/2005 Mediaset, 96 kohta.

([58]) Espanjan perustuslain 106 §:n 2 momentin mukaan *"yksilöillä on laissa säädetyin edellytyksin oikeus korvaukseen heidän omaisuuteensa ja oikeuksiinsa kohdistuvista vahingoista, jotka ovat seurausta julkisten palvelujen toiminnasta, jollei kyseessä ole ylivoimainen este"*.

([59]) Resolución de 25 de enero de 1989, de la Secretaria general de Comunicaciones, por la que se publica el acuerdo por el que se aprueba el pliego de bases del concurso para la adjudicación del servicio público de televisión, en gestión indirecta, y se dispone la convocatoria del correspondiente concurso público, Titulo III, derechos y obligaciones de los concesionarios.

normaalisti ne yritykset, joihin kustannukset vaikuttavat, minkä vuoksi kustannusten kaikki korvaustoimenpiteet katsotaan tässä yhteydessä valtiontueksi ([60]). Tuomioistuin on esimerkiksi todennut tuomiossa Fleuren Compost BV v. komissio ([61]), että ”merkitystä ei ole sillä, onko tämän järjestelmän luomisen tavoitteena yritysten auttaminen täyttämään ympäristönsuojeluun liittyvät lailliset velvoitteensa. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan [perussopimuksen 107] artiklan 1 kohdassa ei tehdä eroa valtion toimenpiteiden syiden tai tavoitteiden perusteella vaan niiden vaikutusten perusteella. Ottamatta kantaa siihen, voidaanko käsiteltävänä olevassa asiassa soveltaa ympäristönsuojelutukia koskevia suuntaviivoja[…] valtion toimenpiteitä ei näin ollen voida jättää katsomatta [perussopimuksen 107] artiklassa tarkoitetuksi tueksi yksinomaan sillä perusteella, että BMP-järjestelmän mukaisilla tuilla edistetään ympäristönsuojelua.”

(94) Niin ikään tuomiossa Ranska v. komissio ([62]) yhteisöjen tuomioistuin täsmensi, että kustannukset, jotka syntyvät yrityksille sääntelytoimenpiteistä, rasittavat yritysten talousarviota luonteensa vuoksi. Se totesi seuraavaa: ”on todettava, että yrityksille aiheutuvat kulut, joista Ranskan hallitus tekee selkoa […] perustuvat työnantajaosapuolen ja ammattijärjestöjen välillä tehtyihin työehtosopimuksiin, joita yritysten on noudatettava joko siksi, että ne ovat liittyneet sopimuksiin tai siksi, että sopimuksia on säädösteitse laajennettu. Tämänkaltaiset kustannukset rasittavat yritysten talousarviota luonteensa vuoksi”.

(95) Koska sääntelyn muutokset rasittavat yritysten talousarviota luonteensa vuoksi, ne kuuluvat normaalisti valtiontukisääntöjen soveltamisalaan. Tuomiossa Cassa di Risparmio di Firenze ([63]) yhteisöjen tuomioistuin totesi seuraavaa: ”[T]uen käsite on yleisluonteisempi kuin avustuksen käsite sen vuoksi, että tuella ei tarkoiteta ainoastaan positiivisia suorituksia, kuten avustuksia, vaan myös toimenpiteitä, jotka eivät ole avustuksia sanan suppeassa merkityksessä mutta jotka eri tavoin alentavat yritysten vastattavaksi tavallisesti kuuluvia kustannuksia ja ovat siten sekä luonteeltaan että vaikutuksiltaan avustusten kaltaisia.”

(96) Käsiteltävänä olevassa asiassa toimenpiteellä määrätään korvattavaksi kustannukset, jotka maksetaan normaalisti yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien talousarviosta. Toimenpiteen avulla lähetystoiminnan harjoittajat täyttävät lain mukaiset velvoitteensa ja säilyttävät toimilupansa, yleisönsä ja mainostulonsa. Toimenpide pienentää myös merkittävästi yrityksille siirtymästä aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Myös ilman toimenpidettä lähetystoiminnan harjoittajilla olisi lainsäädännön määräämä velvollisuus tarjota jatkossakin lähetyspalvelua ja siten myös maksaa kaikki toimiluvista aiheutuvat kustannukset. Näissä olosuhteissa voidaan katsoa, että lähetystoiminnan harjoittajat saavat etua, jota niillä ei olisi ilman toimenpidettä.

(97) Lisäksi Espanjan viranomaiset väittivät, että lähetystoiminnan harjoittajille rinnakkaislähetyksistä maksettavista korvauksista säädetään unionin lainsäädännössä, erityisesti päätöksessä N:o 243/2012/EU, eikä toimenpiteestä siksi koidu aiheetonta taloudellista etua tuensaajille. Komissio toteaa, että päätöksen N:o 243/2012/EU 6 artiklan 5 kohdassa jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus harkintansa mukaan myöntää korvausta kustannuksiin, jotka ovat aiheutuneet taajuuksien käytön siirrosta tai uudelleenjaosta, jos seuraavat ehdot täyttyvät: i) korvauksen on oltava aiheellinen toimenpide, ja ii) sen on oltava unionin lainsäädännön, myös valtiontukea koskevan lainsäädännön, mukainen. Käsiteltävänä olevassa asiassa jäsenvaltion mahdollisuuksia korvata taajuuksien käytön siirrosta tai uudelleenjaosta aiheutuvia kustannuksia ei voida jättää valtiontukia koskevan valvonnan ulkopuolelle.

(98) Lopuksi komissio huomauttaa, että yksityisillä lähetystoiminnan harjoittajilla ei ole oikeudellista velvoitetta tarjota rinnakkaislähetyksiä ([64]).

(99) Tällä perusteella komissio katsoo, että toimenpiteestä koituu yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan tarkoittamaa taloudellista etua. Ne saavat tukea, joka pienentää merkittävästi niille normaalisti koituvia kustannuksia.

([60]) Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 10.1.2006, Cassa di Risparmio di Firenze, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, 131 kohta; yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 20.11.2003, GEMO SA, C-126/01, ECLI:EU:C:2003:622, 28 kohta; yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 22.11.2001, Ferring SA, C-53/00, ECLI:EU:C:2001:627, 19 kohta ja sitä seuraavat kohdat; yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 8.11.2001, Adria-Wien Pipeline, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598, 38 kohta; yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 7.11.2002, Italia v. komissio, C-310/99, ECLI:EU:C:2002:143, 251 kohta; yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 14.1.2004, Fleuren Compost BV v. komissio, T-109/01, ECLI:EU:T:2004:4, 54 kohta; yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 5.10.1999, Ranska v. komissio, C-251/97, ECLI:EU:C:1999:480, 40 kohta.

([61]) Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 14.1.2004, Fleuren Compost BV v. komissio, T-109/01, ECLI:EU:T:2004:4, 54 kohta.

([62]) Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 5.10.1999, Ranska v. komissio, C-251/97, ECLI:EU:C:1999:480, 40 kohta.

([63]) Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 10.1.2006, Cassa di Risparmio di Firenze, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, 131 kohta.

([64]) Ks. alaviite 47.

(100) Määrällisesti ilmaistavissa oleva etu suorille tuensaajille, yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille, on rinnakkaislähetysvelvoitteen toteuttamiseen saatavilla olevan julkisen tuen kokonaismäärä.

(101) Toimenpiteen tuensaajan määrittämisessä on muistettava, että ”[v]altion tuen edunsaajaa ei voida etsiä vain kääntymällä sen puoleen, joka on saanut tuen suoraan, vaan on otettava huomioon myös ne seuraukset, joita tuella on edellä mainitun suhteen ulkopuolella ([65])”. Se tarkoittaa, että toimenpiteen tuensaaja voi olla mikä tahansa yksikkö/yhteisö, joka tosiasiallisesti on saanut tukea ([66]).

(102) Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa unionin yleisen tuomioistuimen vahvistaneen asiassa Mediaset, että ”perussopimuksen 107 artiklassa kielletään valtion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki siitä riippumatta, onko tukiin liittyvät edut myönnetty suoraan vai välillisesti ([67])”.

(103) Myös (unionin yleisen tuomioistuimen pysyttämässä ([68])) komission päätöksessä ([69]) Espanjan kuningaskunnan ensisijaisuusmekanismista sellaisten sähköntuotantolaitosten hyväksi, jotka käyttävät kotimaista kivihiiltä, todetaan, että espanjalaiset kivihiilentuottajat olivat välillisiä tuensaajia siitä huolimatta, että niillä oli oikeudellinen velvoite ostaa kivihiilikaivoksilta ja että korvaus asetettiin vasta kyseisen velvoitteen käyttöönoton jälkeen. Komissio totesi, että kivihiilentuottajien saama etu syntyi siitä, että sähköntuotantolaitokset olivat velvoitettuja ostamaan niiltä hiiltä, ja sähkölaitoksille myönnettiin puolestaan tukia kotimaisen kivihiilen ostamiseen.

(104) Voidaan väittää, että maanpäällisen digitaalisen televisioverkon verkko-operaattorit ovat vastaavassa asemassa kuin kaivosten omistajat Espanjan kivihiiltä koskevassa tapauksessa, jossa Espanjan viranomaiset määräsivät, että tuottajien (joita tässä tapauksessa vastaavat lähetystoiminnan harjoittajat) on ostettava hiiltä espanjalaisilta kaivoksilta (tässä tapauksessa tehtävä sopimus rinnakkaislähetyspalveluista maanpäällisen digitaalisen televisioverkon verkko-operaattorien kanssa).

(105) Tätä taustaa vasten komissio katsoi aloituspäätöksessä, että maanpäällisen digitaalisen televisioverkon verkko-operaattorit ovat toimenpiteen mahdollisia välillisiä tuensaajia. Näkemys on vahvistettu muodollisessa tutkintamenettelyssä erityisesti jäljempänä esitetyistä syistä.

(106) Ensinnäkin kansallisessa teknisessä suunnitelmassa määrättiin, että maanpäällisen digitaalisen lähetystoiminnan harjoittajilla on velvollisuus tavoittaa 96 prosenttia väestöstä maanpäällisen digitaalisen verkon välityksellä. Vaikka Espanjan viranomaiset, Abertis ja NET TV väittävät toisin, yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat ovat taipuvaisempia jatkamaan tämän verkon käyttöä. Maanpäällisen digitaalisen lähetystoiminnan harjoittajia ei toimilupien mukaan ole valtuutettu käyttämään muita jakeluteitä (kuten satelliittia, kaapelia tai IPTV:tä) varmistaakseen määrätyn maantieteellisen vähimmäiskattavuuden alueella I ([70]).

(107) Toiseksi rinnakkaislähetysten vuoksi maanpäällisen digitaalisen televisioverkon verkko-operaattorit saavat taatun tulon muodossa olevaa lisäetua, jota ne eivät saisi ilman toimenpidettä. Jos toimenpidettä ei olisi, yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat eivät välttämättä olisi tarjonneet rinnakkaislähetyspalvelua samassa laajuudessa. Ne olisivat jopa voineet päättää olla kokonaan tarjoamatta palvelua ([71]).

(108) Vaikka toimenpidettä sovelletaan tuensaajan määräävästä markkina-asemasta huolimatta, korvaustoimenpiteiden vaikutus korostuu, kun tuensaajalla on vahva tai määräävä markkina-asema ([72]).

([65]) Julkisasiamies Lenzin ratkaisuehdotus 23.5.1996, *Ijssel-Vliet*, C-311/94, ECLI:EU:C:1996:209, 9 kohta.
([66]) Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 21.3.1991, *Italia v. komissio*, C-303/88, ECLI:EU:C:1991:136, 57 kohta.
([67]) Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 15.6.2010, *Mediaset v. komissio*, T-177/07, ECLI:EU:T:2010:233, 75 kohta; tuomio pysytettiin 28.7.2011 annetulla unionin tuomioistuimen tuomiolla *Mediaset v. komissio*, C-403/10, ECLI:EU:T:2010:533.
([68]) Komission päätös, annettu 29 päivänä syyskuuta 2010, N178/2010 – Espanja – Julkisen palvelun hoitamisesta suoritettava korvaus, johon liittyy ensisijaisuusmekanismi sellaisten sähköntuotantolaitosten hyväksi, jotka käyttävät kotimaista kivihiiltä.
([69]) Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 3.12.2014, Castelnou Energía, SL v. komissio, T-57/11, ECLI:EU:T:2014:1021.
([70]) Toisin kuin vaihtoehtoisissa jakeluteissä, maanpäällisen verkon niukat resurssit (taajuudet) joudutaan jakamaan usean käyttäjän kesken, kuten television, liikkuvan laajakaistan ja puhelinliikenteen kesken. Sääntely on synnyttänyt lisäkustannuksia, joita ei välttämättä olisi syntynyt, jos digitaalisten televisiolähetysten välittäminen muiden jakeluteiden kautta olisi alusta asti ollut mahdollista.
([71]) Ks. alaviite 47.
([72]) Komission päätös, annettu 23 päivänä syyskuuta 2004, SA N 370/2004, France – Aide à la restructuration de la société Imprimerie nationale.

(109) Käsiteltävänä olevassa tapauksessa maanpäällisen digitaalisen televisioverkon verkko-operaattorit hyötyvät siitä, että yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat saavat korvausta rinnakkaispalvelun tarjoamisesta maanpäällisen digitaalisen verkon välityksellä ja että ne jatkavat tämän verkon käyttöä. Mikä tahansa lähetystoiminnan harjoittajille rinnakkaislähetyksistä maksettava korvaus siis jatkaa etua, joka syntyy siitä, että lähetystoiminnan harjoittajat maksavat maanpäällisen digitaalisen televisioverkon verkko-operaattoreille lähettäessään siirtymäaikana ohjelmasisältöä samanaikaisesti 800 MHz:n ja 700 MHz:n taajuuksilla.

(110) Toimenpiteellä taataan, että lähetystoiminnan harjoittajat hyötyvät rinnakkaispalvelun tarjoamisesta. Koska maanpäällisen digitaalisen televisioverkon verkko-operaattorit saavat lisäetua taattujen tulojen muodossa, komissio katsoo, että ne ovat toimenpiteen välillisiä tuensaajia.

4.1.3. *Tuen valikoivuus*

(111) Perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan toimenpide voidaan katsoa valtiontueksi, jos se on sillä tavoin erityinen tai valikoiva, että se suosii vain tiettyjä yrityksiä tai tiettyä tuotannonalaa.

(112) Toimenpide on valikoiva, sillä se on suunnattu yksityisille yrityksille, jotka toimivat tällä hetkellä maanpäällisen verkon lähetysteknologiaa käyttävän televisiolähetystoiminnan alalla. Näin ollen kiistanalainen toimenpide hyödyttää vain yrityksiä, jotka toimivat maanpäällisessä verkossa, eikä se hyödytä muihin tekniikoihin perustuvissa verkoissa, kuten satelliitti- ja kaapeliverkossa, toimivia yrityksiä.

(113) Siksi komissio katsoo, että toimenpide, joka koskee rinnakkaislähetysvelvoitteesta aiheutuvien kustannusten korvaamista, on perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valikoiva toimenpide.

4.1.4. *Kilpailun vääristyminen ja vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan*

(114) Valtion toimenpiteet kuuluvat perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, jos ne vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, siltä osin kuin tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Unionin tuomioistuinten oikeuskäytännön mukaan ”vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan” kytkeytyy kilpailun vääristymisen käsitteeseen. Nämä käsitteet liittyvätkin usein erottamattomasti toisiinsa. Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut seuraavaa: ”[v]altiontukiasioissa [perussopimuksen 107] artiklan 1 kohdan kaksi soveltamisedellytystä, jotka koskevat vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja kilpailun vääristymistä, liittyvät pääsääntöisesti erotuksetta toisiinsa. Kun valtion taloudellinen tuki vahvistaa yrityksen asemaa jäsenvaltioiden välisessä kaupassa muihin, kilpaileviin yrityksiin verrattuna, tuen on katsottava vaikuttavan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan” ([73]).

(115) Lisäksi tuomiossa Philip Morris ([74]) todettiin, että jos valtion taloudellinen tuki vahvistaa yrityksen asemaa jäsenvaltioiden välisessä kaupassa muihin, kilpaileviin yrityksiin verrattuna, tuen katsotaan vaikuttavan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

(116) Kuten edellä todettiin, toimenpide suosii maanpäällisen digitaalisen lähetystoiminnan harjoittajia ja välillisesti maanpäällisen digitaalisen televisioverkon verkko-operaattoreita. Kiistanalaisen toimenpiteen tuensaajat kilpailevat vaihtoehtoisia lähetysmuotoja (satelliitti, kaapeli, IPTV) tarjoavien yritysten kanssa, jotka eivät hyödy valtion rahoituksesta. Siksi toimenpide vääristää sekä lähetystoiminnan harjoittajien että verkko-operaattorien keskinäistä kilpailua.

(117) Komissio katsoo, että kaupallisen lähetystoiminnan ja televisiolähetysverkkojen käyttämisen markkinat ovat kilpailulle avoimia aloja EU:ssa ([75]).

(118) Lähetystoiminnan harjoittajat toimivat mainosmarkkinoilla, ostavat sisältöoikeuksia yli rajojen ja kilpailevat muista jäsenvaltioista olevien yritysten kanssa. Espanjan televisiolähetysten markkinoilla ja televisiolähetysverkkojen toiminnassa on mukana myös ulkomaisia toimijoita (esim. sisällöntuottajat ja mainostajat).

(119) Verkko-operaattorit kilpailevat keskenään yli rajojen ja myös muita sähköisiä viestintäpalveluja tarjoavien verkko-operaattoreiden kanssa.

([73]) Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 4. huhtikuuta 2001, *Regione Friuli Venezia Giulia v. komissio* T-288/97, ECLI:EU:T:2001:115, 41 kohta.
([74]) Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 17.9.1980, *Philip Morris v. komissio*, C-730/79, ECLI:EU:C:1980:209, 11 kohta).
([75]) Ks. alaviitteet 56 ja 57.

(120) Edellä kuvatun perusteella komissio toteaa, että toimenpide saattaa vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

4.1.5. *Päätelmä tuen olemassaolosta*

(121) Edellä mainittujen näkökohtien perusteella komissio toteaa, että toimenpide täyttää perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan kriteerit ja että sitä on pidettävä kyseisessä artiklassa tarkoitettuna valtiontukena.

4.2 **Sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointi**

4.2.1. *Yleisiä näkökohtia*

(122) Komissio on tukenut aktiivisesti televisio- ja radiolähetysten digitalisointia vuodesta 2002. Toimintasuunnitelma ”eEurope 2005” ([76]), i2010-aloite ([77]), tiedonanto siirtymisestä analogisista digitaalisiin radio- ja televisiolähetyksiin ja komission sitoumus analogisista lähetyksistä luopumiseen EU:ssa vuonna 2012 ovat selkeä osoitus komission strategiasta.

(123) Komissio kuitenkin tiedostaa digitalisointiprosessiin liittyvät riskit ja on toistuvasti painottanut, että tällä alueella sääntelyn ei tulisi vahvistaa tai syrjiä minkään digitaalisen alustan käyttöä vaan noudattaa teknologiariippumattomuuden periaatetta. Tämä tarkoittaa, että jokaisen jakelutien tulisi kilpailla omien kykyjensä mukaan, etenkin sen perusteella, miten se kykenee tarjoamaan kuluttajille parhaan mahdollisen hyödyn.

(124) Tuen käyttöön tietyn markkinahäiriön poistamiseksi taikka sosiaalisen tai alueellisen yhteenkuuluvuuden varmistamiseksi ([78]) laaditun yleisen lähestymistavan mukaisesti komission tiedonannossa siirtymisestä analogisista digitaalisiin radio- ja televisiolähetyksiin todetaan, että digitalisoinnin alalla julkinen interventio voi olla perusteltu, jos seuraavat ehdot täyttyvät: ensinnäkin yleisen edun ollessa kyseessä ja toiseksi markkinoiden toiminnan ollessa puutteellista, kun markkinavoimat eivät pysty yksin saavuttamaan yleisen edun nimissä asetettuja tavoitteita. Tiedonannossa myös tarkennetaan, että julkisen intervention tueksi tulisi joka tapauksessa laatia huolellinen markkina-analyysi. Lisäsi siinä todetaan, että digitalisointi on alalle suuri haaste, jonka täytyy perustua markkinavoimiin. Periaatteessa jokaisen verkon tulisi kilpailla omien vahvuuksiensa turvin. Tämän periaatteen turvaamiseksi kaikkien julkisten interventioiden tulisi olla teknologiariippumattomia ([79]).

(125) Komissio sovelsi valtiontukisääntöjä tällä sektorilla useissa päätöksissään, jotka perustuvat sen tiedonantoon digitalisoinnista ([80]).

(126) Espanjassa keskushallinto on koordinoinut siirtymistä analogisista digitaalisiin radio- ja televisiolähetyksiin, ja se onkin tukenut maanpäällistä digitaalista lähetysverkkoa jopa muiden jakeluteiden vahingoksi ([81]).

([76]) Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle, eEurope 2005: Tietoyhteiskunta kaikille. KOM(2002) 263 lopullinen.

([77]) Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”i2010 – kasvua ja työllisyyttä edistävä eurooppalainen tietoyhteiskunta”. KOM(2005) 229 lopullinen.

([78]) Valtiontuen toimintasuunnitelma – Valtiontukien vähentäminen ja tarkempi kohdentaminen: suunnitelma valtiontuen uudistamiseksi vuosina 2005–2009. KOM(2005) 107 lopullinen, s. 4.

([79]) Tämä näkemys vahvistettiin seuraavissa 26. marraskuuta 2015 annetuissa unionin yleisen tuomioistuimen tuomioissa: Espanja v. komissio, T-461/13, ECLI:EU:T:2015:891; Comunidad Autónoma del País Vasco ja Itelazpi, SA v. komissio, T-462/13, ECLI:EU:T:2015:902; Galicia v. komissio ja Retegal vastaan komissio, T-463/13 ja T-464/13, ECLI:EU:T:2015:901; Cataluña ja CTTI v. komissio, T-465/13, ECLI:EU:T:2015:900; Navarra v. komissio, T-487/13, ECLI:EU:T:2015:899; sekä Abertis Telecom ja Retevisión v. komissio, T-541/13, ECLI:EU:T:2015:898.

([80]) Ks. esimerkiksi seuraavat asiat: N 622/03 – Digitalisierungsfonds – Itävalta (EUVL C 228, 17.9.2005, s. 11); Komission päätös 2006/513/EY, tehty 9 päivänä marraskuuta 2005, valtiontuesta, jonka Saksan liittotasavalta on myöntänyt maanpäällisten digitaalisten televisiolähetysten (DVB-T) aloittamiseen Berlin-Brandenburgissa – Saksa (EUVL L 200, 22.7.2006, s. 14); Komission päätös 2007/258/EY, tehty 20 päivänä joulukuuta 2006, toimenpiteestä C 24/04 (ex NN 35/04), jonka Ruotsi on toteuttanut maanpäällisten digitaalisten televisiolähetysten aloittamiseksi (EUVL L 112, 30.4.2007, s. 77); Komission päätös, tehty 24 päivänä tammikuuta 2007, valtiontuesta C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004), jonka Italian tasavalta on toteuttanut tukemalla digisovittimien hankintaa (EUVL L 147, 8.6.2007, s. 1); N 270/06 – tuki sovellusliittymällä varustettujen digisovittimien hankintaan – Italia (EUVL C 80, 13.4.2007, s. 1); N 107/07 – avustukset IdTV:lle – Italia (EUVL C 246, 20.10.2007, s. 1); Komission päätös 2008/708/EY, tehty 23 päivänä lokakuuta 2007, valtiontuesta C 34/06 (ex N 29/05 ja ex CP 13/04), jonka Saksan liittotasavalta aikoo myöntää maanpäällisten digitaalisten televisiolähetysten (DVB-T) aloittamiseksi Nordrhein-Westfalenissa (EUVL L 236, 3.9.2008, s. 10); SA.28685 *Captación de Televisión Digital en Cantabria* – Espanja (EUVL C 119, 24.4.2012, s. 1); N671b/2009 – Digitaalitekniikkaan siirtyminen Slovakiassa (EUVL C 39, 8.2.2011, s. 1).

([81]) Ks. alaviite 21.

4.2.2. *Sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointi perussopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla*

(127) Perussopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan luonnonmullistusten tai muiden poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttaman vahingon korvaamiseksi tarkoitettu tuki soveltuu sisämarkkinoille. Käsiteltävänä olevassa asiassa Espanjan viranomaiset väittävät, että taajuusylijäämän vapauttaminen voitaisiin katsoa poikkeukselliseksi tapahtumaksi.

(128) Kun kuitenkin otetaan huomioon perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa mainitut poikkeukset yleiseen periaatteeseen valtiontuen soveltuvuudesta sisämarkkinoille, unionin tuomioistuimet katsovat, että perussopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohtaan sisältyvää poikkeuksellisen tapahtuman käsitettä on tulkittava suppeasti ([82]). Toistaiseksi unionin tuomioistuimet ovat hyväksyneet poikkeuksellisiksi tapahtumiksi sodat, maan sisäiset levottomuudet tai lakot sekä tietyin varauksin ja tapahtuman laajuudesta riippuen suuret ydin- tai teollisuusonnettomuudet sekä suurta tuhoa aiheuttaneet tulipalot ([83]). Sen sijaan unionin tuomioistuimet eivät pidä tällaisena poikkeuksellisena tapahtumana ennakoitavia tai ennakoimattomia tapahtumia, joista yritysten on yleensä vastattava ([84]). Sama koskee tapahtumia, jotka perustuvat poliittisiin, yritysten vastuulle kuuluviin tai muihin virheisiin tai tapahtumiin, jotka kuuluvat yrittäjäriskin tai yritystoiminnan muun tavanomaisen riskin piiriin.

(129) Espanjan viranomaisten päätös taajuusylijäämän vapauttamisesta edellytti taajuuksien uudelleenjakoa, mikä puolestaan vaikuttaa televisio- ja radiolähetysalalla toimivien yritysten velvollisuuksiin. Koska näiden velvollisuuksien perustana ovat epäilemättä sääntelytoimenpiteet, velvollisuuksia ei voida pitää poikkeuksellisina. Kuten edellä analysoitiin, oikeudellisiin velvoitteisiin liittyvistä kustannuksista vastaavat normaalisti ne yritykset, jotka toimivat aktiivisesti kyseisellä sektorilla, ja ne kuuluvat luonnostaan yritysten vastuulle ([85]).

(130) Sen vuoksi komissio ei ole samaa mieltä siitä, että toimenpiteellä on tarkoitus hyvittää poikkeuksellisen tapahtuman aiheuttamat kustannukset, eikä se siksi pidä toimenpidettä perussopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisena.

4.2.3. *Sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointi perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla*

(131) Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan sisämarkkinoille soveltuvana voidaan pitää ”tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla”.

(132) Jotta tuki olisi soveltuva sisämarkkinoille perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla, komissio vertailee tuen myönteisiä ja kielteisiä vaikutuksia. Soveltaessaan tasapainotestiä komissio arvioi seuraavia kysymyksiä:

(1) Onko tukitoimenpiteellä selvästi määritelty yhteisen edun mukainen tavoite eli onko ehdotetun tuen tavoitteena markkinoiden toimintapuutteen korjaaminen tai onko sillä jokin muu tavoite?

(2) Onko tukiväline suunniteltu niin, että sen avulla voidaan saavuttaa yhteisen edun mukainen tavoite? Erityisesti on huomattava seuraavaa:

a) Onko tukitoimenpide tarkoituksenmukainen väline, eli onko käytettävissä muita, soveltuvampia välineitä?

b) Onko tuella kannustava vaikutus eli muuttaako tuki yritysten käyttäytymistä?

c) Onko tuki oikeasuhteinen eli voitaisiinko sama toimintatapojen muutos saada aikaan vähemmällä tuella?

(3) Onko kilpailun vääristyminen ja vaikutus kauppaan vähäistä, niin että kokonaistilanne on myönteinen?

([82]) Ks. muun muassa yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 11.11.2004, Espanja v. komissio, C-73/03, ECLI:EU:C:2004:711, 37 kohta; yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 23.2.2006, Atzeni v. Regione autonoma della Sardegna, C-346/03 ja C-529/03, ECLI:EU:C:2006:130, 79 kohta; unionin tuomioistuimen tuomio 14.7.2011, komissio v. Italia, C-303/09, ECLI:EU:C:2011:483, 7 kohta; ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 25.6.2008, Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE v. komissio, T-268/06, ECLI:EU:T:2008:222, 52 kohta.

([83]) Ks. esimerkiksi yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 12.11.2008, *Cantieri Navali Termoli SpA v. komissio*, T-70/07, ECLI:EU:T:2008:486, 59 kohta.

([84]) Ks. yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 12.11.2008, *Cantieri Navali Termoli SpA v. komissio*, T-70/07, ECLI:EU:T:2008:486, 81 kohta.

([85]) Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 25.6.2008, *Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE v. komissio*, T-268/06, ECLI:EU:T:2008:222, 66 kohta.

(133) Tasapainotestin lisäksi komissio esittää siirtymistä analogisista digitaalisiin radio- ja televisiolähetyksiin käsittelevässä tiedonannossaan kriteerit, joita on noudatettava tukien maksussa digitalisointiprosessin yhteydessä. Etenkin kansallisissa toimenpiteissä on noudatettava teknologiariippumattomuuden periaatetta ([86]).

(134) Tässä komission tiedonannossa vahvistettu teknologiariippumattomuuden periaatteen noudattaminen valtiontuen sääntöjenmukaisuutta arvioitaessa on hyväksytty myös unionin tuomioistuimissa ([87]).

(135) Komissio katsoo, että teknologianeutraaliuden periaate on merkityksellinen myös taajuusylijäämän vapauttamisen kannalta. Tämä kysymys huomioidaan tarkasteltavana olevan asian arvioinnissa.

A. **Yhteisen edun mukainen tavoite**

Tuki on unionin taajuusylijäämän vapauttamista koskevan politiikan mukainen

(136) Komissio tunnusti taajuusylijäämän merkityksen ensimmäisessä taajuusylijäämää käsitelleessä tiedonannossaan ([88]), jossa se totesi, että taajuusylijäämää on ajateltava osana laajempaa, koko radiotaajuusspektrin käsittävää kysynnän ja tarjonnan tasapainon kokonaisuutta, ja tähdensi, että eurooppalainen taajuusylijäämä on hyödynnettävä täysimääräisesti. Koordinoidun lähestymistavan tarvetta taajuusylijäämän hyödyntämisessä painotettiin myös komission tiedonannossa ”Taajuusylijäämä yhteiskunnallisiksi hyödyiksi ja talouskasvuksi” ([89]).

(137) Euroopan digitaalistrategia ([90]) on yksi Eurooppa 2020 -strategian lippulaivahankkeista ([91]). Taajuusylijäämän vapauttaminen edistää merkittävästi digitaalistrategian tavoitteiden saavuttamista. Yksi Euroopan digitaalistrategian tavoitteista on taata laajakaistan yleinen saatavuus ja lisätä liittymänopeuksia. Siksi komissio ehdotti tiettyjen digitalisoinnissa vapautuvien taajuuksien ottamista käyttöön langattomissa laajakaistayhteyksissä ([92]). Päätöksessä 243/2012/EU kehotetaankin kaikkia jäsenvaltioita osoittamaan 800 MHz:n taajuuksia sähköisen viestinnän käyttöön 1 päivänä tammikuuta 2013 alkaen. Komissiolle annettiin valtuudet myöntää poikkeuksia vuoteen 2015 saakka poikkeuksellisten kansallisten tai paikallisten olosuhteiden perusteella.

(138) Edellä mainittujen seikkojen perusteella voidaan päätellä, että toimenpide edistää selvästi määriteltyjen tavoitteiden toteutumista.

([86]) Ks. erityisesti 2.1.3 kohta.

([87]) Ks. esim. unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 15.6.2010, *Mediaset v. komissio*, T-177/07, ECLI:EU:T:2010:233. Kyseisen tuomion 127 kohdassa todetaan tuesta, että ”vaikka tällaisella argumentilla oikeutetaan kuluttajille myönnetty tuki, sillä ei kuitenkaan oikeuteta eri järjestelmien välistä syrjintää, koska kuluttajia ei ole tarpeen ohjata tietyn digitaalisen järjestelmän käyttöön”. Tuomio on pysytetty 28.7.2011 annetulla unionin tuomioistuimen tuomiolla *Mediaset v. komissio*, C-403/10, ECLI:EU:C:2011:533. Ks. myös 15.9.2011 annettu unionin tuomioistuimen tuomio *Saksa v. komissio*, C-544/09, ECLI:EU:C:2011:584, jonka 80 kohdassa tuomioistuin totesi, että käsiteltävänä olevassa asiassa ei osoitettu, että rakenteellisen ongelman ratkaiseminen olisi edellyttänyt tietyn teknologian erityistä tukea. Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin käsitteli lisäksi 6.10.2009 antamansa tuomion *Saksa v. komissio*, T-21/06, ECLI:EU:T:2009:387, 69 kohdassa asian *DVB-T – Berlin/Brandenburg* osalta teknologiariippumattomuutta ja tarkensi, että kaikki siirtoalustat, kuten kaapeli, satelliitti tai maanpäällinen verkko, tulisi huomioida siirryttäessä analogisista digitaalisiinlähetyksiin. Ks. esim. unionin yleisen tuomioistuimen tuoreet tuomiot, 26.11.2015, *Espanja v. komissio*, T-461/13, ECLI:EU:T:2015:891; *Comunidad Autónoma del País Vasco ja Itelazpi*, SA v. komissio, T-462/13, ECLI:EU:T:2015:902; *Galicia v. komissio ja Retegal vastaan komissio*, T-463/13 ja T-464/13, ECLI:EU:T:2015:901; *Cataluña ja CTTI v. komissio*, T-465/13, ECLI:EU:T:2015:900; *Navarra v. komissio*, T-487/13, ECLI:EU:T:2015:899; sekä *Abertis Telecom ja Retevisión v. komissio*, T-541/13, ECLI:EU:T:2015:898; unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kaikki kanteet ja vahvisti komission päätöksen asiassa SA.28599 maanpäällisen verkon digitaalitelevision käyttöönotosta. Tuomioistuin totesi erityisesti, että komissio oli oikeassa todetessaan, että kyseessä olevaa toimenpidettä ei voida pitää sisämarkkinoille soveltuvana valtiontukena etenkään siksi, että se ei ollut teknologianeutraaliuden periaatteen mukainen.

([88]) KOM(2007) 700 lopullinen.

([89]) KOM(2009) 586 lopullinen.

([90]) KOM(2010) 245 lopullinen/2.

([91]) KOM(2010) 2020 lopullinen.

([92]) ”Ennakoivalla eurooppalaisella taajuuspolitiikalla olisi, samalla kun siinä vastataan radio- ja televisiotoiminnan tarpeisiin, edistettävä taajuuksien tehokasta hallintaa antamalla lupa tiettyjen digitalisoinnissa vapautuvien taajuuksien käyttöön langattomissa laajakaistayhteyksissä määrätystä ajankohdasta lähtien, varmistamalla suurempi joustavuus (muun muassa sallimalla taajuuksien jälleenmyynti) sekä tukemalla kilpailua ja innovointia.”

Markkinoiden riittämätön toiminta

(139) Valtiontuen toimintasuunnitelmassaan ([93]) komissio esittelee yleistä lähestymistapaansa valtiontukiin, joiden tarkoituksena on tukea kestävää kasvua, kilpailukykyä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Komission mukaan jäsenvaltiot voivat myöntää valtiontukia tiettyjen markkinahäiriöiden poistamiseksi taikka sosiaalisen tai alueellisen yhteenkuuluvuuden varmistamiseksi. Tällöin on kuitenkin osoitettava, että tuet ovat tarkoituksenmukainen keino ongelman ratkaisemiseksi, että ne rajataan ehdottoman välttämättömään vähimmäismäärään ja että ne eivät vääristä kohtuuttomasti kilpailua.

(140) Espanjan viranomaisten mukaan toimenpiteellä pyritään korjaamaan sähköisen viestinnän markkinoiden toimintapuute eli pula taajuuksista, joilla varmistettaisiin, että käytettävissä olisi riittävästi sähköisiä viestintäpalveluja, etenkin sovellusten kehittämiseen seuraavan sukupolven (4G) langattomia laajakaistapalveluja varten. Komissio on pannut merkille taajuuspulan jo tiedonannossaan siirtymisestä analogisista digitaalisiin radio- ja televisiolähetyksiin. Vuonna 2009 se suosittelikin sähköisille viestintäpalveluille hyvin soveltuvien 800 MHz:n taajuuksien vapauttamista.

(141) Taajuusylijäämän vapauttamisella on yhtymäkohtia digitalisointiprosessiin, jossa maanpäälliset analogiset taajuudet vapautettiin ja lähetykset siirrettiin maanpäällisille digitaalisille taajuuksille. Komissio totesi digitaalilähetyksiin siirtymistä koskevissa päätöksissään ([94]), että markkinahäiriö voi syntyä esimerkiksi silloin, kun markkinatoimijat eivät ole valmiit sopimaan yhteisestä aikataulusta taajuusalueelta toiselle siirtymiseksi (koordinointiongelma) tai kun markkinoiden toimijat eivät ota huomioon prosessin myönteisiä vaikutuksia koko yhteiskunnan kannalta sopivien kannustimien puuttumisen takia (myönteiset ulkoiset vaikutukset).

(142) Taajuusylijäämän myönteiset ulkoiset vaikutukset kohdistuvat sähköisen viestinnän operaattoreihin ja yleiseen taloudelliseen tilanteeseen, eivät erityisesti lähetystoiminnan harjoittajiin.

(143) Onkin syytä palauttaa mieliin, että toimenpiteen tarkoituksena on korvata yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille rinnakkaislähetysvelvoitteesta aiheutuneet lisäkustannukset.

(144) Valtiontukea arvioitaessa markkinoiden puutteellisen toiminnan tarkastelu liittyy yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien tarjoamien palveluiden jatkuvuuteen.

(145) Tässä yhteydessä on huomattava, että toisin kuin julkisille lähetystoiminnan harjoittajille, yksityisille ei ole annettu julkisen palvelun tehtävää.

(146) Samoin on huomattava, että vaikka lähetystoiminnan harjoittajat eivät olisi lähettäneet rinnakkaislähetyksiä, niiden oli silti siirrettävä kanavansa uusille taajuuksille. Siirron seurauksena ne saattoivat menettää merkittävästi yleisöä, ennen kuin kaikki antennit oli saatu mukautettua. Toisin sanoen yleisön menettäminen on lähetystoiminnan harjoittajille selkeä liiketoiminnallinen kannustin, joka motivoi lähettämään rinnakkaislähetyksiä, myös ilman lakisääteistä velvoitetta. Ottamalla tämän taakan kantaakseen lähetystoiminnan harjoittajat varmistaisivat, että rinnakkaislähetyskausi on mahdollisimman lyhyt ja että katsojaluvut ovat mahdollisimman suuret tämän kauden lopussa. Näin niiden tavoitteet olisivat yhtenevät Espanjan viranomaisten kanssa, eikä julkista rahoitusta tarvittaisi. Tätä vahvistaa se, että siirtyminen 700 MHz:n taajuuksille on jo toteutunut, ja yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat ovat siis jo maksaneet rinnakkaislähetyksistä aiheutuvat kustannukset ([95]).

(147) Lisäksi Espanjan viranomaiset ovat samaan aikaan asetuksella 805/2014 ([96]) poistaneet yksityisiltä lähetystoiminnan harjoittajilta rinnakkaislähetysvelvoitteen ja siten vahvistaneet komission aloituspäätöksessä esittämät perustelut siitä, että yleisön menettäminen on lähetystoiminnan harjoittajille selkeä liiketoiminnallinen kannustin, joka motivoi lähettämään rinnakkaislähetyksiä, tai että rinnakkaislähetyksiä ei välttämättä tarvita tai että lähetystoiminnan harjoittajat voivat rahoittaa ne.

(148) Komissio huomioi edellä mainitut seikat ja toteaa, että markkinoiden toimintapuutetta ei ole osoitettu. Espanjan viranomaiset tai muut asianomaiset eivät ole esittäneet mitään muuta hyvin määriteltyä yhteisen edun mukaista tavoitetta.

([93]) KOM(2005) 107 lopullinen.
([94]) Ks. alaviite 80.
([95]) Perustuu Espanjan viranomaisten syyskuussa 2015 toimittamiin tietoihin.
([96]) *Real Decreto 805/2014, de 19 de septiembre, por el que se aprueba el Plan Técnico Nacional de la Televisión Digital Terrestre y se regulan determinados aspectos para la liberación del dividendo digital*.

(149) Hyvin määritellyn yhteisen edun mukaisen tavoitteen puuttuessa toimenpide ei sovellu sisämarkkinoille perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

(150) Seuraavassa tarkastellaan muita tasapainotestin osa-alueita (jotka on kuvattu edellä). Kuten seuraavassa osoitetaan, eri osa-alueilla havaitaan myös toimenpiteen soveltumattomuus sisämarkkinoille.

B. **Asianmukaisella tavalla suunniteltu tuki**

Valtiontuki on tarkoituksenmukainen väline

(151) Viranomaisilla on erilaisia tapoja hallita taajuusylijäämän vapauttamista. Käsiteltävänä olevassa asiassa Espanjan viranomaiset päättivät määrätä rinnakkaislähetysvelvoitteen ja korvata maanpäällisen digitaalisen lähetystoiminnan harjoittajille tämän velvoitteen perusteella aiheutuvat kustannukset.

(152) Espanjan viranomaiset suunnittelivat asetuksessa 365/2010 taajuuksien uudelleenjaon aikatauluineen. Asetuksessa velvoitettiin lähetystoiminnan harjoittajia lähettämään samanaikaisesti uudella ja vanhalla taajuusalueella (800 MHz:n ja 700 MHz:n taajuuksilla siihen asti, kunnes 700 MHz:n multipleksit jaetaan lopullisesti ([97]) eli kunnes uusille multiplekseille soveltuvien vastaanottoinfrastruktuurien (lähetysantennien) määrä on sama kuin aiemmille (siirtymävaiheessa) multiplekseille soveltuvien määrä. Myöhemmin Espanjan viranomaiset hyväksyivät kestävästä taloudesta annetussa laissa lähetystoiminnan harjoittajille myönnettävän oikeuden taloudelliseen korvaukseen rinnakkaislähetysvelvoitteesta aiheutuvista kustannuksista.

(153) Lakisääteinen velvoite oli kuitenkin jo itsessään riittävä, jotta voitiin saavuttaa tavoite rinnakkaislähetysten varmistamisesta useilla taajuuksilla siirtymäkauden aikana. Kuten johdanto-osan 147 kappaleessa todettiin, markkinoiden kehitys alueella I osoitti Espanjan viranomaisille, että lakisääteinen rinnakkaislähetysvelvoite ei ollut välttämätöntä sen varmistamiseksi, että taajuusylijäämän vapauttaminen toteutuu sujuvasti. Edellä mainittujen perusteella komissio toteaa, että toimenpide ei ollut tarkoituksenmukainen keino tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Kannustava vaikutus ja välttämättömyys

(154) Toimenpiteen kannustavaa vaikutusta ja tarpeellisuutta tarkasteltaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, päättäisivätkö yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat omasta aloitteestaan lähettää ohjelmaa samanaikaisesti kahdella taajuudella ja tekisivätkö ne näin samassa aikataulussa ilman valtiontukea.

(155) Espanjan viranomaiset väittivät tutkintamenettelyn aikana edelleen, että yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat eivät ryhtyisi rinnakkaislähetyksiin omatoimisesti: ne ovat jo rahoittaneet kalliin siirtymän analogisista televisiolähetyksistä digitaalisiin ja ratkaisseet digitalisoinnin yhteydessä esiin nousseet ongelmat, kuten niille alun perin jaetuilla maanpäällisillä digitaalisilla kanavilla esiintyneet häiriöt; ne eivät myöskään saa lisähyötyä siirtymisestä toiselle taajuusalueelle.

(156) Edellä mainituista väitteistä huolimatta ei ole pitävästi osoitettu, että lähetystoiminnan harjoittajat vastustaisivat samanaikaisia lähetyksiä eri taajuuksilla, jos tukea ei olisi. Niiden markkinakäyttäytyminen on jopa osoittautunut päinvastaiseksi.

(157) Komissio katsoo, että lähetystoiminnan harjoittajien toimilupiin sisältyvä velvollisuus tarjota jatkuvaa ja laadukasta palvelua viittaa siihen, että lähetystoiminnan harjoittajat rahoittavat rinnakkaislähetykset väliaikaisesti itse ([98]). Komissio katsoi aloituspäätöksessä tältä osin, että lähetystoiminnan harjoittajille lainsäädännössä säädetty velvollisuus tarjota rinnakkaislähetyksiä omalla kustannuksellaan vaikuttaa riittävältä keinolta sen varmistamiseksi, että taajuusylijäämän vapauttaminen toteutuu sujuvasti. Se, että tämä nimenomainen velvoite poistettiin myöhemmin (kuten johdanto-osan 147 kappaleessa todetaan) osoittaa, että sitoutuakseen varmistamaan palvelun jatkuvuuden yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien on itse rahoitettava rinnakkaislähetykset. Niillä on joka tapauksessa riittävästi kannustimia kyseisen palvelun tarjoamiseen, eikä toimenpidettä siksi tarvita.

([97]) Siirryttäessä analogisista lähetyksistä digitaalisiin Espanja jakoi lähetystoiminnan harjoittajille tilapäiset multipleksit (vaihe I). Taajuusylijäämän vapauttamisen jälkeen niille on jaettu pysyvät multipleksit (vaihe II).

([98]) Tämä ei luonnollisesti estänyt Espanjan viranomaisia velvoittamasta lähetystoiminnan harjoittajia lähettämään samanaikaisesti molemmilla taajuuksilla siihen asti, kunnes 700 MHz:n multipleksit jaetaan lopullisesti. Näin haluttiin varmistaa, että taajuusylijäämän vapauttaminen toteutuu sujuvasti.

(158) Edellä esitetyn perusteella komissio toteaa, että Espanjan viranomaiset eivät ole osoittaneet toimenpiteen kannustavaa vaikutusta ja tarpeellisuutta.

Suhteellisuusperiaate

(159) Tasapainotestin yhteydessä on tärkeää arvioida, onko viranomaisten hyväksymä toimenpide oikeasuhteinen markkinahäiriön poistamiseksi ja kilpailun edistämiseksi. Oikeasuhteisuuden osalta komissio katsoi asiaa *DVB-T Brandenburg* koskevassa päätöksessään ([99]) tarpeelliseksi verrata hyväksyttyä toimenpidettä mahdollisiin vaihtoehtoihin: *"Valtion sääntelyssä ei pitäisi edellyttää eikä suosia tietyn digitaalilähetysjärjestelmän käyttöä, kuten kaapeli-, satelliitti-, maanpäällisiä tai DSL-yhteyksien kautta välitettäviä lähetyksiä, vaan siinä olisi noudatettava yksittäiseen tekniikkaan sitoutumattomuuden periaatetta. Kuten puitedirektiivissä todetaan, tämä ei sulje pois jäsenvaltion oikeasuhteisia toimenpiteitä tiettyjen yksittäisten palvelujen, kuten spektrin käyttöä tehostavan digitaalitelevision edistämiseksi perustelluissa tapauksissa. Tämä tarkoittaa, että kunkin verkon olisi periaatteessa kilpailtava omin voimin ja tilanteeseen puuttumista voidaan harkita jotakin yksittäistä verkkoa koskevien markkinahäiriöiden poistamiseksi. Markkinoilla olisi viime kädessä käytettävä verkkoja, joista kuluttajat saavat suurimman hyödyn"*. Komissio totesi, että kyseisessä tapauksessa tuki ei ollut tarpeellinen eikä oikeasuhteinen.

(160) Käsiteltävänä olevassa tapauksessa komissio panee merkille, että toimenpide rajoitetaan poikkeuksellisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille rinnakkaislähetysvelvoitteesta, joka velvoittaa 96 prosentin kattavuuteen alueella I. Korvauksen määrä on tarkoitettu korvaamaan yksinomaan rinnakkaislähetysvelvoitteesta johtuvat kustannukset.

(161) Espanjan hallituksen on määrä korvata rinnakkaislähetysvelvoitteesta aiheutuvat lisäkustannukset kokonaisuudessaan. Espanjan viranomaiset ovat väittäneet, että lisäkustannukset sataprosenttisesti kattava korvaus oli tarpeellinen, kun otettiin huomioon lähetystoiminnan harjoittajien rahoitustilanne niiden rahoitettua digitalisoinnin omista varoistaan. Lisäksi viranomaiset ovat todenneet, että ilman toimenpiteen kautta maksettavaa rahoitusta osa paikallisista lähetystoiminnan harjoittajista olisi tehnyt konkurssin. Espanjan viranomaiset eivät kuitenkaan ole toimittaneet riittävästi uskottavaa näyttöä näin laajan tuen pohjaksi.

(162) Aloituspäätöksessä komissio katsoi, että ei myöskään ollut mahdollista sulkea pois sitä mahdollisuutta, että mahdollinen markkinahäiriö olisi voitu korjata pienemmän tuen avulla, joka olisi toteutettu joko suuntaamalla tuki vain yrityksille, jotka pystyvät osoittamaan tuen tarpeen, tai lyhentämällä rinnakkaislähetyskautta. Espanjan viranomaiset eivät kuitenkaan harkinneet tätä mahdollisuutta alkuvaiheessa.

(163) Viranomaiset eivät myöskään ole toimittaneet uskottavaa näyttöä tai kustannustutkimusta, joka osoittaisi että 800 MHz:n multipleksien uudelleenjako toiselle maanpäälliselle taajuusalueelle oli edullisin ja nopein ratkaisu taajuusylijäämän vapauttamiseen.

(164) Edellä esitetyn perusteella komissio toteaa, että Espanjan viranomaiset eivät ole osoittaneet, että toimenpide olisi oikeasuhteinen ja rajattu välttämättömään vähimmäismäärään.

Teknologiariippumattomuus

(165) Komissio tähdensi useaan kertaan teknologiariippumattomuuden merkitystä siirryttäessä digitaalisiin lähetyksiin. Tiedonannossaan, joka koskee siirtymistä analogisista digitaalisiin radio- ja televisiolähetyksiin, komissio totesi, että se pyrkii toiminnallaan noudattamaan *"hengeltään sähköisen viestinnän uutta sääntelyjärjestelmää, joka perustuu markkinalähtöisyyteen ja teknologiseen riippumattomuuteen"* ([100]). Siksi kaikissa jäsenvaltioiden interventioissa tulisi välttää kilpailun vääristämistä kohtuuttomasti, jotta kaikki jakelutiet voivat kilpailla *"omien vahvuuksiensa turvin"* toimintaympäristössä, jossa toteutetaan *"tasavertaista sääntelyä"*.

([99]) Komission päätös 2006/513/EY, tehty 9 päivänä marraskuuta 2005, valtiontuesta, jonka Saksan liittotasavalta on myöntänyt maanpäällisten digitaalitelevisiolähetysten (DVB-T) aloittamiseen Berlin-Brandenburgissa. (EUVL L 200, 22.7.2006, s. 14).

([100]) 2.1.3. kohta.

(166) Samassa hengessä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY ([101]) 9 artiklan 3 kohta velvoittaa jäsenvaltiot varmistamaan, että kaikkia sähköisessä viestinnässä käytettäviä teknologioita voi käyttää radiotaajuusalueilla, jotka on unionin lainsäädännön mukaisesti ilmoitettu kansallisessa taajuusjakotaulukossa sähköisten viestimien saataville. Samassa säännöksessä annetaan jäsenvaltioille valta määrätä oikeasuhteisia ja syrjimättömiä rajoitteita sellaisille sähköisissä viestintäpalveluissa käytettäville radioverkoille tai langattomalle teknologialle, joissa on tarpeen varmistaa muun muassa (c) palvelun tekninen laatu tai (f) yleisen edun mukainen tavoite, esimerkiksi vältetään radiotaajuuksien tehoton käyttö tai ihmishengen turvallisuus. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa Espanjan viranomaiset eivät kuitenkaan väittäneet tai osoittaneet, että toimenpiteen kohdalla voitaisiin näillä perusteilla poiketa teknologiariippumattomuuden periaatteesta.

(167) Sen sijaan Espanjan viranomaiset väittivät, että toimenpide on teknologiariippumaton siinä mielessä, että yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat voivat vapaasti valita rinnakkaislähetysten tarjoamiseen minkä tahansa saatavilla olevan teknologisen alustan. Komissio todensi tämän väitteen muodollisessa tutkintamenettelyssä, jossa se totesi, että kyseinen skenaario estetään nykyisillä toimiluvilla, joissa edellytetään yksityisiä lähetystoiminnan harjoittajia käyttämään maanpäällistä digitaalista lähetysteknologiaa ja varmistamaan siten, että maantieteellinen kattavuus alueella I on 96 prosenttia väestöstä.

(168) Tätä näkökulmaa tukevat komission päätökset digitalisointia koskevan valtiontuen alalla. Asioissa DVB-T-Berlin Brandenburg ([102]) ja Digisovittimet ([103]) tehdyissä komission päätöksissä, jotka unionin yleinen tuomioistuin on vahvistanut ([104]), sekä Espanjaa vastaan maanpäällisen digitaalisen televisioverkon käyttöönotosta alueella II tehdyssä komission päätöksessä ([105]), jonka unionin yleinen tuomioistuin on myös vahvistanut ([106]), todetaan seuraavaa: 1) maanpäällinen digitaalinen lähetysteknologia ei ole ylivertainen muihin verrattuna, 2) jos tätä jakelutietä tuettaisiin, tilanteessa syntyisi perusteeton poikkeus teknologiariippumattomuuden periaatteesta, ja 3) teknologiariippumattomuutta rikkovan syrjinnän perusteella toimenpide todetaan sisämarkkinoille soveltumattomaksi.

(169) Kuten edellä todetaan, yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat maksavat sisältönsä siirrosta maanpäällisen digitaalisen televisioverkon verkko-operaattoreille, jotka siten hyötyvät toimenpiteestä välillisesti. Siksi teknologiariippumattomuuden periaatteen noudattamista on tutkittava verkko-operaattorien osalta.

(170) Espanjassa teknologian valinta tehtiin aivan hallinnollisen prosessin alussa, kun asetus 365/2010 hyväksyttiin. Asetus perustui yksinomaan alhaisemman taajuuskaistan uudelleenjakoon, etenkin maanpäällisten digitaalisten lähetysten siirtoon alle 800 MHz:n taajuuksille vuoden 2014 loppuun mennessä. Kuitenkin vasta vuonna 2011, kun kestävästä taloudesta annettu laki annettiin, hyväksyttiin myös kyseisen kaistan vapauttaminen televiestintäoperaattoreille. Samalla kansalliseen lainsäädäntöön kirjattiin rinnakkaislähetyksistä maksettavat korvaukset yksinomaan maanpäällisen digitaalisen verkon hyödyksi ja muiden vaihtoehtoisten järjestelmien vahingoksi.

(171) Espanjan viranomaiset väittivät, että toimenpide koostuu vain vahingonkorvauksesta, joka seuraa maanpäällisten taajuuksien uudelleenjaosta. Muihin jakeluteihin (kuten satelliittiin, kaapeliin, IPTV:hen) uudelleenjako ei vaikuta. Niiden ei tarvitse siirtää kanaviaan taajuusylijäämän vapauttamisen vuoksi, eikä korvaustoimenpide siis ole niille tarpeellinen. Espanjan viranomaiset ovat lisäksi väittäneet, että satelliitti ei sovellu paikallisten ja alueellisten ohjelmien välittämiseen samalla tavoin kuin maanpäällinen digitaalinen lähetysverkko. Viranomaisten mukaan osaa lähetystoiminnan harjoittajilta ostetusta premium-sisällöstä voidaan lähettää vain Espanjan alueella ja jopa vain maanpäällisen digitaalisen verkon välityksellä.

(172) Komissio huomauttaa näiden väitteiden osalta, että verkko-operaattorien tasolla on olemassa erilaisia siirtoalustoja, jotka voivat tarjota vaihtoehtoisia ratkaisuja taajuuspulan korjaamiseen Espanjan asianomaisilla

([101]) Direktiivi 2002/21/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (puitedirektiivi) (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 33).
([102]) Valtiontuki C 25/2004, DVB-T Berlin Brandenburg.
([103]) Valtiontuki C 52/2005, Digisovittimet.
([104]) Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 6.10.2009, Saksa v. komissio, asia DVB-T – Berlin/Brandebourg, T-21/06, ECLI:EU:T:2009:387; Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 15.6.2010, Mediaset v. komissio, T-177/07, ECLI:EU:T:2010:233.
([105]) Ks. alaviite 21.
([106]) Ks. alaviite 79.

markkinoilla. Esimerkiksi satelliittilähetyksiä varten taajuuksia ei tarvitsisi mukauttaa UHF-kaistalla. Kuten Espanjan viranomaisten toimittamista tiedoista, asiasta ei tehty ennakkotutkintaa (esim. julkista kuulemista tai tarjouskilpailun kautta tilattua tutkimusta), jossa sidosryhmiltä olisi pyydetty huomautuksia näistä aihealueista. Myöskään ei tehty kustannus-hyötyanalyysia, jossa olisi vertailtu vaihtoehtoisia ratkaisuja. Itse asiassa ei harkittu mitään vaihtoehtoa taajuuksien uudelleenjaolle.

(173) Kuten 179181 kohdassa on yksityiskohtaisesti kuvattu, toimenpide vääristää eri verkkojen (erilaisten teknisten ratkaisujen) välistä kilpailua, kun yhden jakelutien käytöstä aiheutuvat kustannukset korvataan. Kun otetaan huomioon, että vaihtoehtoisille jakeluteille ei aiheudu samanlaisia kustannuksia taajuuksien mukauttamisesta eivätkä ne ole riippuvaisia UHF-kaistan niukoista resursseista, voidaan todeta, että toimenpide ei tue tehokkainta teknistä ratkaisua.

(174) Edellä esitetyn perusteella komissio toteaa, että Espanjan viranomaiset eivät ole osoittaneet, että toimenpide olisi teknologiariippumaton.

C. **Kilpailun vääristymisen voimakkuus ja vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan**

(175) Komissio on arvioinut useita valtion toimenpiteitä, jotka liittyvät digitalisointiin ([107]). Komissio on selittänyt, että jäsenvaltioilla on monia mahdollisuuksia myöntää julkista rahoitusta siirtymiseen ja rinnakkaislähetyksiin, kunhan toimenpiteistä ei aiheudu tarpeetonta kilpailun vääristymistä eri teknologioiden ja yritysten välillä ja kunhan toimenpiteet ovat oikeasuhteisia ja välttämättömään vähimmäismäärään rajattuja. Espanjan viranomaisten ilmoittamaan toimenpiteeseen olisi sovellettava samoja ehtoja, kuten digitalisoinnin yhteydessä.

(176) Koska käsiteltävänä olevassa asiassa on suoria ja välillisiä tuensaajia, toimenpiteet vääristävät kilpailua eri tasoilla.

Kilpailun vääristyminen yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien tasolla

(177) Kuten aiemmin todettiin, maanpäällistä digitaalista lähetysverkkoa käyttävät yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat ovat etulyöntiasemassa, sillä ne saavat korvausta kustannuksista, jotka niiden tulisi normaalisti itse kantaa. Toimenpide muuttaa niiden käyttäytymistä normaaleissa markkinaoloissa. Espanjan viranomaiset väittävät, että osa asianomaisista lähetystoiminnan harjoittajista ei pystyisi rahoittamaan rinnakkaislähetyksiä ilman korvauksia vaan tekisi konkurssin, mikä johtaisi toimiluvan palauttamiseen. Tässä tapauksessa muut lähetystoiminnan harjoittajat voisivat hakea vapautunutta toimilupaa. Toimenpiteen ansiosta maanpäällisen verkon yksityiset lähetystoiminnan harjoittajat säilyttävät nykyisen asemansa ja maanpäällisen verkon toimilupansa, joita on saatavilla niukasti. Näin ollen toimenpide estää muita lähetystoiminnan harjoittajia tulemaan markkinoille. Ainoa mahdollinen johtopäätös komission saamista tiedoista on se, että toimenpide suojaa markkinoilla nykyään toimivien yritysten asemaa.

(178) Näin ollen toimenpide vääristää kilpailua yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien tasolla yhteisen edun vastaisesti.

Kilpailun vääristyminen verkko-operaattorien tasolla

(179) Korvaamalla lähetystoiminnan harjoittajille kustannukset, jotka aiheutuvat maanpäällisen digitaalisen infrastruktuurin kautta lähetettävistä rinnakkaislähetyksistä, rohkaistaan operaattoreita jatkamaan maanpäällisen alustan käyttämistä sen sijaan, että ne harkitsisivat, olisiko niiden oman edun mukaista siirtyä toiseen alustaan. Tilanne johtaa kilpailun vääristymiseen lähetysverkkojen tasolla.

(180) Lisäksi maanpäällisen digitaalisen lähetysverkon verkko-operaattorit alueella I hyötyvät kansallisen teknisen suunnitelman sääntelystä, jonka mukaan lähetystoiminnan harjoittajien on tavoitettava 96 prosenttia väestöstä maanpäällisen verkon välityksellä. Maanpäällisen digitaalisen lähetystoiminnan harjoittajia ei toimilupien mukaan ole valtuutettu käyttämään muita jakeluteitä (kuten satelliittia, kaapelia tai IPTV:tä) varmistaakseen määrätyn maantieteellisen vähimmäiskattavuuden. Muussa tapauksessa ne menettäisivät toimilupansa. Näin ollen rinnakkaislähetyksistä aiheutuneista kuluista suurin osa käytetään tosiasiallisesti Abertisin maanpäällisen digitaalisen lähetysverkon hyväksi, kun otetaan huomioon sen markkinaosuus. Tämä etu on vahingollinen samoilla markkinoilla kilpaileville muille teknologisille alustoille, kuten satelliittiteknologialle.

([107]) Ks. alaviite 80.

(181) Toimenpide siis vääristää kilpailua yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien tasolla yhteisen edun vastaisesti.

Arviointi

(182) Komissio katsoo edellä esitetyn perusteella, että etu, joka myönnettiin sekä maanpäällisessä digitaalisessa lähetysverkossa toimiville yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille että maanpäällisen lähetysverkon verkko-operaattoreille on muiden samoilla markkinoilla toimivien yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien ja vaihtoehtoisten teknologioiden verkko-operaattorien edun vastainen. Se myös vääristää kilpailua eri tasoilla yhteisen edun vastaisesti.

Päätelmät

(183) Todetaan, että toimenpide ei ole asianmukainen, tarpeellinen, oikeasuhteinen ja teknologiariippumaton väline vaan että se vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan yhteisen edun vastaisesti.

5. **PÄÄTELMÄT**

(184) Komissio toteaa, että toimenpide, jolla on tarkoitus korvata yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille taajuusylijäämän vapauttamisen yhteydessä aiheutuvat rinnakkaislähetysten kustannukset, ei täytä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan vaatimuksia ja on siten soveltumaton sisämarkkinoille,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Espanjan kuningaskunnan ilmoittama valtiontuki, jolla on määrä korvata yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille taajuusylijäämän vapauttamisen yhteydessä aiheutuvat rinnakkaislähetysten kustannukset, ei täytä perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan vaatimuksia ja on siten soveltumaton sisämarkkinoille. Tämän vuoksi kyseistä valtiontukea ei saa panna täytäntöön.

2 artikla

Espanjan kuningaskunnan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta, mitä toimenpiteitä se on toteuttanut päätöksen noudattamiseksi.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Espanjan kuningaskunnalle.

Tehty Brysselissä 5 päivänä elokuuta 2016.

Komission puolesta
Margrethe VESTAGER
Komission jäsen